

संप्रदायनो सर्वांगी विकास करनु श्री स्वा. मंटिर - सरथासरनु मुख्यपत्र

चिंतन

ફેબ્રુઆરી - ૨૦૧૧
એ વર્ષ લયાજમ દિ. ૧૬૦-

લાલજીશ્રીમાં રહીને બોલે શ્રીધર્મલાલજી...

આંતરરાષ્ટ્રીય શ્રી સ્વામિનારાયણ મહામંત્ર મહોત્સવ - ગઢપુરમાં ભક્તજનો પ્રત્યે ખૂબજ વાતસલ્ય અને પરિપૂર્ણ પ્રેમથી પ્રતિદિન પીરસાયેલી
પ.પુ. ૧૦૮ શ્રી ધર્મકુળ મુગટમણિ લાલજી શ્રી નૃગેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજશ્રીની હિવ્ય અમૃતવાણી

વाशी (નવીમુંબઈ)ને આંગણે પ.પુ. લાલજી મહારાજશ્રીની પવિત્ર નિશ્ચામાં યોજાયેલ 'શ્રી સ્વામિનારાયણ મહોત્સવ'ના તેમજ
પૂ. સ.ગુ. સ્વામી શ્રી નિત્યાખરૂપદાસજીના વક્તાપદ યોજાયેલ 'શ્રીમદ્ સત્સંગિજીવન કથા પારાયણ' (તા. ૨૧ થી ૨૭-૨-૨૦૧૧)

ધર્મજ (વડતાલ પ્રદેશ)ને આંગણે પ.પુ. લાલજી મહારાજશ્રીના દિવ્ય સાંનિધ્યમાં યોજાયેલ 'શ્રી ધર્મ મહોત્સવ' (તા. ૨૨-૧-૨૦૧૧)

શ્રી સ્વામિનારાયણ ચિત્તન, ફેલ્લુઆરી - ૨૦૧૧ (૨)

:: संस्थापक ::

:: आद्यका ::

चिंतन

वर्ष :- ६, अंक :- ८, ता. २०-०२-११

:: प्रयोजक ::

पू. स.गु. स्वामी श्री नित्यस्वरूपदासज्ञ

:: प्रकाशक ::

श्री स्वामिनारायण संप्रदायस्थ श्री लक्ष्मीनारायण देव
पीठस्थान संस्थान - वडाल वती
श्री स्वामिनारायण मंटिर - सरधार
ता.ज. राजकोट - ३६००२५.

तंत्री : साधु पतितपावननांदसज्ज

:: संपादक ::

स्वामी आनंदस्वरूपदासज्ञ(वेदांताचार्य)

संप्रदायपो सर्वांगी विकास करतुं श्री स्वामिनारायण मंटिर -
सरधारसुन् रेजिस्टर्ड मुख्यपत्र ई.स. २००५ना जून मासाची
प्रारंभायेलुं, दर मासाची २० तारीखे प्रकाशित थतुं, आपाना
समग्र कुटुंभपत्रिवारमां आनंद अने संस्कारानी सौरभ
प्रसरावे अने छवननुं अनेसं धडतर करतुं सामविक.

:: लवाजमना ६२ ::

बे वर्ष	: ₹. १६०/-
पंचवार्षिक	: ₹. ३५०/-
पच्यीस वर्ष	: ₹. ७५०/-
परदेशमां लवाजम	: \$ 200 U.S.A. : £ 100 U.K.

:: लवाजमार अंगे ग्राहक पत्र व्यवहार ::

'चिंतन कार्यालय'

श्री स्वामिनारायण मंटिर - सरधार

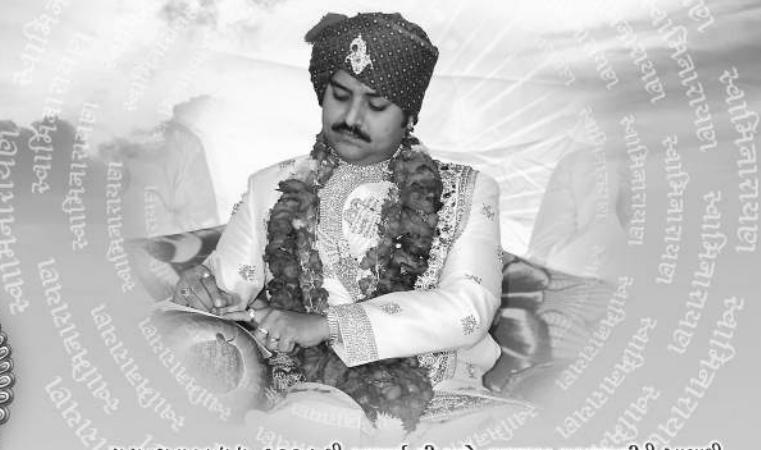
ता.ज. राजकोट - ३६००२५. को.न. ०२९१ - २७१२१११

Visit us : www.sardhardham.org

www.swaminarayanavdalgaadi.org

E-mail : chintansardhar@yahoo.in

sardharmandir@gmail.com

प.पू. सनातन प.पू. १००८ श्री आरायर्थ श्री अजेन्द्रप्रसादज्ञ महाराजाजीनी आशाची
विश्वासांति अने भगवान श्रीहरिनी प्रसन्नतार्थे आगामी हिंदीय यरण आंतरराष्ट्रीय 'श्री
स्वामिनारायण महामंत्र महोत्सव - जूलागढ'ना उपलब्धमा ७३० करोड महामंत्र लेणनकार्यानो प्रारंभ
श्री राघवराम देवला दिय सांनिथ्यां प.पू. १०८ श्री धमकुल मुगामणि लालज्ञ श्री वृग्नेन्द्रप्रसादज्ञ
महाराजाजीना शुभ वरदृष्ट उसे ता. २१-३-२०११ना रोज जूलागढने एोगांडो करवामां आवरो.

॥ अनुक्रमणिका ॥

'श्री स्वामिनारायण' महामंत्र शब्द विषे टचुकी जाहेर टकोर... ०४

- साधु योगेश्वरदासज्ञ - सरधार

लालज्ञश्रीमां रहीने बोले श्रीधर्मलालज्ञ...

०५

१	महामंत्र महोत्सव मारंभे निवेदनउपरी आशीर्वाद...	०८
२	महामंत्र महोत्सव ऐटेवे 'सत्संग पोषक महोत्सव'...	०८
३	भगवानना मनुष्याचित्र के हिंद्याचित्रांमा असंघ भक्तोत्सुं कल्याश रहेलुं होय थे...	१०
४	भगवाननो ठंड आशारो होय तेने काण-कर्ण ने माया क्यारेय बांधी शक्ता नथी...	११
५	परमात्मा पोताना भक्तोना मनोरथो पूर्ण करवा ज प्रागट्य पापे थे...	१२
६	धर्माय ज शास्त्रोनो नियोज 'हिंगेता' थे...	१३
७	सुर्य-चंद्र तपशे त्यं सुधी अहिं यत्वं सत्संगी ज्योति ऊपजापती रहेहो...	१४
८	भगवाननो अवतार तळर्म संस्थापन माटे ज थाय थे...	१४
९	महामंत्र महोत्सवानी हिंवता प.पू. लालज्ञ महाराजाजीना श्रीमुखे...	१५
१०	आपाशी ओणाजाणानुं नाम 'श्री स्वामिनारायण' महामंत्र...	१६
११	छांडी के श्रीकृष्णादेव और की जो कळून सेव, क्रीटी डारो कर मेहो तीझी तरवार ले...	१६
१२	भगवाननी आज्ञा प्रमाणे वर्ते तेनाशी भगवान ज्ञाय ठेटा नथी...	१८
१३	जगत नाशवंत थे, जो सातुं सुध जोईतुं होय तो अविनाशीतुं भज्ञ करो...	१८
१४	महामंत्रा लेणनकर्त्याची आपाशा मनी अपवित्रता दूर थाय थे...	२०
१५	श्रीकृष्णलराजनी भक्तो उपरनी कलाशा वर्षानी जोई सीमा नथी...	२२
१६	श्री स्वामिनारायण संप्रदाय ऐक ज थे, तेमां जूदारो थे ज नहिं...	२३
१७	आ महामंत्र महोत्सवाना यशाना भोक्ता श्रीहरिकृष्ण महाराज थे...	२४

- साधु अमृतस्वरूपदास तथा पा. खुशाल भगत - सरधार

सत्संग समाचार

२८

- स्वामी धनरामदासज्ञ - रघुवीरचारी तथा साधु पर्मवल्लभदासज्ञ - सरधार

आगामी कथापारायणो तथा महोत्सवो...

३२

- संक्षिप्त

અભિલ શ્રી સ્વામિનારાયણ સંપ્રદાયના આશ્રિતોને

‘શ્રી સ્વામિનારાયણ’ મહામંત્ર

શબ્દ પિપે ટયુકડી-

જેર ટકોર

- સાધુ યોગેશ્વરદાસજી

ગુરુ : પૂ. સ.ગુ. સ્વામી શ્રી નિત્યસ્વરૂપદાસજી - વડતાલ (હાલ-સરથાર)

હાલા ભક્તજનો ! આપ સૌને એક ટયુકડી ટકોર કરવી છે : કોઈપણ ભાષા હોય તેની લેખિત અભિવ્યક્તિમાં સાચી જોડણીનું ઘણું મહત્વ હોય છે. સાચી જોડણીની જગ્યાએ જો ખોટી જોડણી લખાઈ જાય તો ઘણો અનર્થ કે અનિચ્છનીય અને અણાચિતવ્યો ફેરફાર થઈ જતો હોય છે. દા.ત. એક ઉદાહરણ જોઈએ - એક સામાન્ય ‘હૃસ્વ’ અને ‘દીર્ઘ’ આ જોડણીનો તફાવત જોઈએ. બે શબ્દ છે : ‘દિનેશ’ અને ‘દીનેશ’ જોવામાં આ બંને શબ્દો સમાન જ ટેખાય છે. પરંતુ બંને શબ્દોના અર્થોમાં ઘણો ફેર છે. ખરેખર તો બંનેનો અર્થ સંપૂર્ણતઃ ભિન્ન જ છે. બંને શબ્દોના લખાણમાં માત્ર ‘હૃસ્વ’ (૧) અને ‘દીર્ઘ’ (૨) આટલો જ તફાવત દર્શિયોયર થાય છે. પરંતુ જગ્યારે તેના અર્થને તપાસીએ તો સંસ્કૃત વ્યાકરણ પ્રમાણે બંને શબ્દોમાં રહેલો જે ‘દિન’

શબ્દ તેમાં જે પ્રથમ હૃસ્વ ‘દિ’ વાળા ‘દિનેશ’ શબ્દનો અર્થ થાય છે - દિન+ઈશ એટલે દિનેશ - દિવસના નાથ સૂર્ય. સૂર્યનું બીજું નામ છે - દિનેશ. આ રીતે અર્થ થાય. હવે ‘દીર્ઘ’ માત્રાવાળો શબ્દ ‘દીનેશ’ આ શબ્દનો અર્થ છે - દીન+ઈશ એટલે દીનેશ અર્થાત્ ગરીબ-દરિદ્ર તેમના ઈશ એટલે ગરીબોના નાથ - ભગવાન.

આમ, ‘હૃસ્વ’ (૧) અને ‘દીર્ઘ’ (૨) આ માત્રામાં ફેર પડતા શબ્દના અર્થમાં ઘણો ફેરફાર કે અકલ્યિત અર્થ થઈ જતો હોય છે.

આ એક સામાન્ય બાબત થઈ, પરંતુ મહાત્વની બાબત તો એ છે કે ઘણીવાર આપણે અસાવધાનીથી આપણા ઈષ્ટદેવના અપરાધી બનીએ છીએ. એ અપરાધીએ આજે આપ સૌને સજાગ કરવા છે : આપણા ઈષ્ટદેવ સર્વાવતારી ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણે આપણને મહામુલા રતનસમો જે ‘સ્વામિનારાયણ’ મહામંત્ર આપ્યો છે. આ મહામંત્રમાં

હંમેશા ‘સ્વામિ’ પદમાં જે ‘મિ’ છે તે હુસ્વ જ લખાવો જોઈએ. જો તે હુસ્વ ‘મિ’ લખાય તો જ તે સ્વામિ પદનો અર્થ થાય - સર્વ જગતનું સર્જન કરવાપણું, સર્વાત્માપણું, સર્વાત્માધારપણું, સર્વાધારપણું, સર્વકર્મફળપ્રદાતાપણુંવગેરે બહુવિધ ઐશ્વર્ય સંપત્તિ એવા પરમાત્મા પૂર્ણ પુરુષોત્તમ નારાયણ ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણ. આ શબ્દનો મૂળ અર્થ છે.

હવે જો ‘સ્વામિ’ શબ્દમાં ‘મિ’ને હુસ્વને બદલે દીર્ઘ ‘મી’ લખાય તો ‘સ્વામિનારાયણ’ મંત્રના અર્થમાં અતિ અનર્થ થાય. જે વ્યાકરણ દસ્તિએ આ મંત્રનું ઘોર અપમાન કર્યું કહેવાય, અપશંદ લખ્યો કહેવાય. જે અનર્થની લાંબી ચર્ચા નથી કરવી પણ આ અનર્થથી સૌએ ખાસ બચવું. (વધારે વિગત માટે વાંચો ‘શ્રી સ્વામિનારાયણ મહામંત્ર મહિમા’ ગ્રંથ. પ્રામિસ્થાન : સરધાર મંદિર)

વ્યવહારમાં ઘણા ભક્તજનો નિવાસસ્થાનોમાં, પુસ્તકોમાં, દુકાનોમાં કે સંસ્થાઓમાં ‘સ્વામિનારાયણ’ નામ લખતા હોય છે. પરંતુ અસાવધાનીમાં પણ આ મહામંત્ર લેખનની જોડણીમાં ભૂલથી પણ ‘મિ’ હુસ્વના બદલે ‘મી’ દીર્ઘ ન જ લખાય તેનું ખાસ સર્વએ અનુસંધાન રાખવું.

ભક્તજનો ! આપ સર્વ આ વાતથી જ્યારે વાકેફ છો ત્યારે આપતો હવે પછી ભૂલથી પણ ખોટી જોડણી નહિ જ લખો. પરંતુ આપ જ્યાં જ્ઞાવ ત્યાં ‘સ્વામિનારાયણ’ શબ્દને કોઈએ ભૂલથી ‘સ્વામિનારાયણ’ આમ દીર્ઘ ‘મી’ કરેલો હોય તે ખોટી જોડણીનો સુધારો કરવા નમ્ર નિવેદન કરજો. આગ્રહપૂર્વક પ્રયાસ કરી ખોટી જોડણી સુધરાવજો. તે પછી મંદિર, ધર્મશાળા, ઉતારા, ઘર-દુકાનો વગેરેમાં જોવા મળે કે કોઈ આમંત્રણ પત્રિકામાં જોવા મળે તો તુરંત તેમાં સુધારો કરાવજો. હંમેશાને માટે ‘સ્વામિનારાયણ’ નામમાં ‘મિ’ હુસ્વ લખાતો રહે તેમાં સર્વ ઉત્સુકતા દાખવશો.

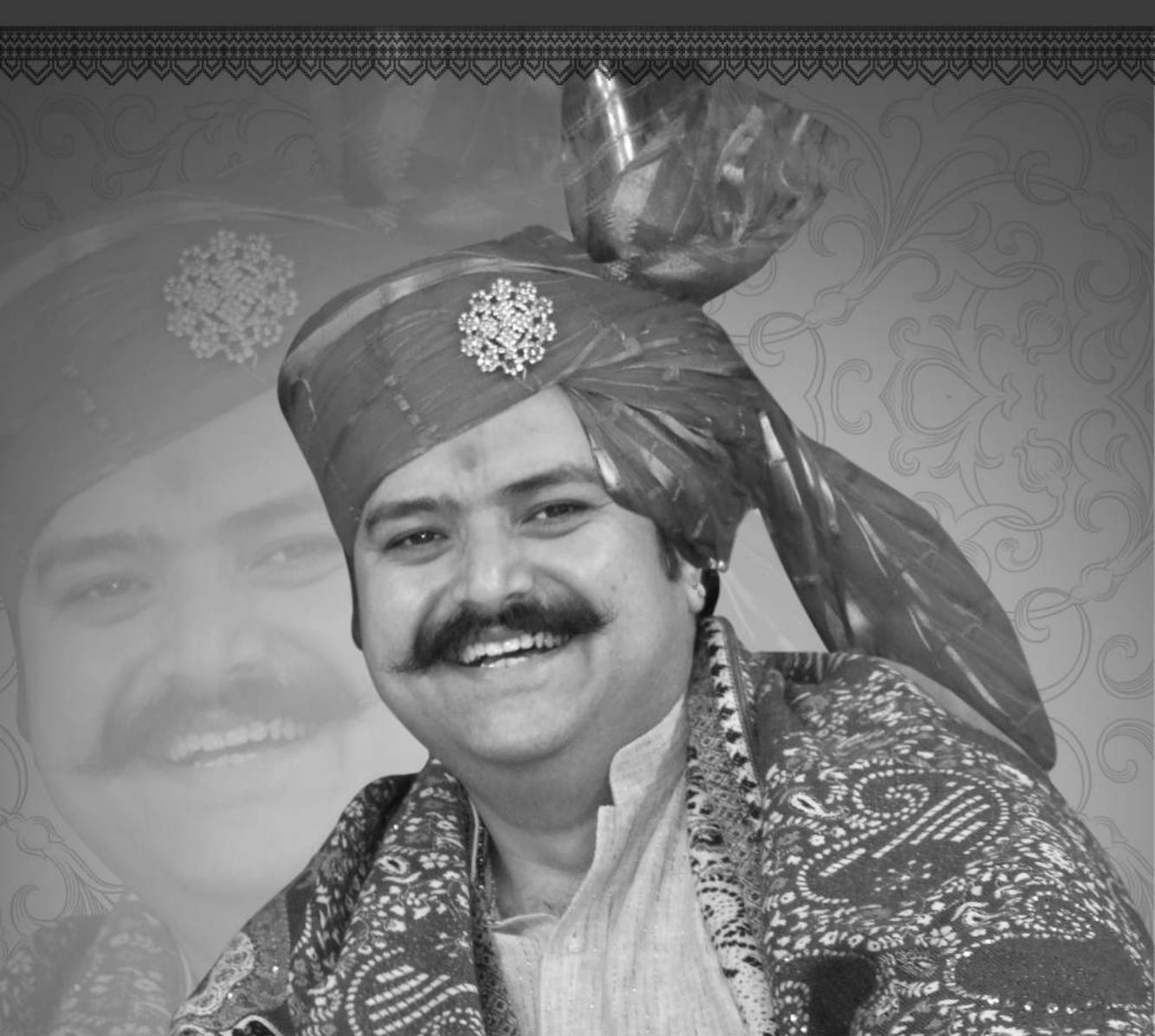
આ બાબત જોવામાં જણાય છે તો નાની પણ આ વાતમાં ખરો ખટકો જે કોઈ રાખશે તે મૂળ સંપ્રદાયની ઘણી મોટી સેવા કરી રહ્યા છે. તેમના ઉપર ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણ તથા આદિઆચાર્ય શ્રી રધુવીરજી મહારાજ, આદિઆચાર્ય શ્રી અયોધ્યાપ્રસાદજી મહારાજ, સ.ગુ. શ્રી મુક્તાનંદ સ્વામી, સ.ગુ. શ્રી ગોપાળનંદ સ્વામી, સ.ગુ. શ્રી નિત્યાનંદ સ્વામી, સ.ગુ. શ્રી બ્રહ્માનંદ સ્વામી, સ.ગુ. શ્રી ગુણાતીતાનંદ સ્વામી જેવા મહાપુરુષો ઇડા આશિષો આપશે - રાજ્યો દાખવશો.

ભગવદ્ભક્તોને - ભગવદ્રસના પ્યાસુ અને જિશાસુઓને જ તાત્ત્વિક, વાસ્તવિક અર્થ જાણવાની અને માણવાની તમશા હોય છે : ‘ઇત્યલમ, અસ્તુ વિરમ્યતે શતશઃ જયશ્રી સ્વામિનારાયણ પુરઃસરમ् ।’

હવે જો ‘સ્વામિ’ શબ્દમાં ‘મિ’ને હુસ્વને બદલે દીર્ઘ ‘મી’ લખાય તો ‘સ્વામિનારાયણ’ મંત્રના અર્થમાં અતિ અનર્થ થાય. જે વ્યાકરણ દસ્તિએ આ મંત્રનું ઘોર અપમાન કર્યું કહેવાય, અપશંદ લખ્યો કહેવાય. જે અનર્થની લાંબી ચર્ચા નથી કરવી પણ આ અનર્થથી સૌએ ખાસ બચવું. (વધારે વિગત માટે વાંચો ‘શ્રી સ્વામિનારાયણ મહામંત્ર મહિમા’ ગ્રંથ. પ્રામિસ્થાન : સરધાર મંદિર)

લાલજી શ્રી માં રહીને બોલે શ્રી ધર્મલાલજી

આંતરરાષ્ટ્રીય શ્રી સ્વામિનારાયણ મહામંત્ર મહોસુદ - ગઠપુરસાં ભક્તજનો પ્રત્યે ખૂબજ વાતસલ્ય અને પરિપૂર્ણ પ્રેમથી પ્રતિદિન પૌરસાયેલી
પ.પુ. ૧૦૮ શ્રી ધર્મકુળ મુગાટમણિ લાલજી શ્રી નૃગેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજશ્રીની હિંય અમૃતવાણી

- સાધુ અમૃતસ્વરૂપદાસ તથા પા. ખુશાલ ભગત ગુરુ : પૂ. સ.ગુ. સ્વામી શ્રી નિત્યસ્વરૂપદાસજી - વડાલ (હાલ-સરધાર)

બસ્સો વર્ષ પહેલા સર્વાવતારી ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણ પ્રતિ વર્ષ ગુજરાતમાં જુદા જુદા ખુશે અને જુદા જુદા ગામોમાં હજારો સંતો-હરિભક્તોને એકત્રિત કરીને મહોત્સવો ઉજવતા હતા, ત્યારે કેવો માહોલ રચ્યાતો હશે?

કેવો હરખની સૂરીલી શરણાર્થો રેલાતી હશે? શ્રીજમહારાજના કેવા દિવ્ય દર્શન થતાં હશે? ભગવાન શ્રીહરિને બાલા આચાર્યશ્રીઓના દર્શન કેવા દિવ્ય થતાં હશે? કેવા દિવ્ય સંતો-હરિભક્તોના દર્શન થતાં હશે? એનો અવિસમરણીય ચિતાર નિઃહાળનો હોય તો...., ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણનું ઘર, વચનામૃત પ્રમાણે અકારધામનું મદ્ય ગઠપુરમાં યોજાયેલ આંતરરાષ્ટ્રીય 'શ્રી સ્વામિનારાયણ મહામંત્ર મહોત્સવ' માણણો જ રહ્યો.

'અમે બધાજ ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણના સંતાનો કે પરિવારજનો છીએ.' આવી એક ભાવાત્મક ઓકટા. સર્જાઈ આ મહામંત્ર મહોત્સવમાં, હજારોહજાર નવા હરિભક્તો પણ સંપ્રદાયના સત્ય સિદ્ધાંતને હૃદયમાં ઉતારી દઢ ધર્મ-નિયમ પાણતા થયા. સમાજની પરવા કર્યા વગર ભગવાન શ્રીહરિની દઢ ભક્તિ કરતા થયા, જીવનથી જીવન મળ્યા, મનથી મન મળ્યા, હૃદયથી હૃદય મળ્યા આ મહામંત્ર મહોત્સવમાં. ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણની સમકાલીન દિવ્ય સ્મૃતિઓ તાજ થઈ....!!!

ઉત્સવ-સમૈયાઓનો પ્રધાન હેતુ સમજાવતાં ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણ જ શ્રીમુખે ગઢા પ્રથમ પ્રકરણના ઉજા વચનામૃતમાં કહે છે : "...અમે મોટા મોટા વિષણુયાગ કરીએ છીએ; તથા જન્માસ્તમી અને એકાદશી આદિક ત્રતના વર્ષોવર્ષ ઉત્સવ કરીએ છીએ ને તેમાં ભ્રાન્તારી, સાધુ, સત્સંગીને બેણા કરીએ છીએ, અને જો કોઈક પાપી જીવ હોય ને તેને પણ જો એમની અંતકાળે સ્મૃતિ થઈ આવે તો તેને ભગવાનના ધામની પ્રાણિ થાય."

આવા ઉચ્ચ કલ્યાણકારી આશાયી ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણ અવારનવાર ઉત્સવ-સમૈયાઓ યોજાતા. આજે ભગવાન શ્રીહરિની પોતાની એ દિવ્ય ઉત્સવ-પરંપરાને તેમના જ અપરસ્તપ્રસમા પ.પૂ. ધ.ધુ. આચાર્ય મહારાજશ્રીની આશાયી પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રી સંપ્રદાયમાં પુનઃ પુનઃ દ્વારાયીમાન પ્રકાશિત કરી રહ્યા છે.

ધર્મમાર્તિંડ, ધર્મકુણ ચુડામણી, ધર્મકુલભૂપણ ધર્મમાર્તિંડ,

પ.પૂ. ધ.ધુ. ૧૦૦૮ શ્રી આચાર્ય શ્રી અજેન્ડ્રપ્રસાદજી મહારાજશ્રીની દિવ્ય સંકલ્પ અને દિવ્ય આશીર્વાદી ગઠપુરમાં યોજાયેલ દિવ્ય મહોત્સવ એટલે આંતરરાષ્ટ્રીય 'શ્રી સ્વામિનારાયણ મહામંત્ર મહોત્સવ'.

આ મહામંત્ર મહોત્સવની અનેક વિશેષતાઓ હતી, અનેક આકર્ષણી હતા. પરંતુ મહોત્સવની તમામ વિશેષતાઓ કે આકર્ષણોમાં મુખ્ય આકર્ષણ અને મહોત્સવનું કેન્દ્રસ્થાન હતું : પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રીની દિવ્ય અમૃતવાણી!!!!

મહામંત્ર મહોત્સવ દરમ્યાન દરરોજ સવારે દરબારગઢમાં ભગવાન શ્રીહરિની પરાવાણી વચનામૃતનું રસપાન અને દરરોજ સભામંડપમાં સવાર-સાંજ બંને સમયના સત્રમાં પોતાની દિવ્ય અમૃતવાણી દ્વારા શ્રીજમહારાજના હૃદયગત દિવ્ય ગૂઢ રહસ્યો પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રી સમજાવતા. જેનો લાભ લેવા દેશ-દેશાંતરોશી તેમજ સમગ્ર ગુજરાતના ગામોગામથી લા..ખાનોની સંખ્યામાં હરિભક્તો અનેક અગવડો વેઠીને, અનેક તકલીફો વેઠીને પણ આવતા. પરંતુ જ્યાં પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રીની દિવ્ય અમૃતવાણીનું રસપાન કરતા ત્યાંજ તમામ અગવડો તથા તકલીફો ભૂલાઈ જતી હતી. પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રીની અમૃતવાણી જ એવી દિવ્ય હતી કે, નાના-મોટા, બાળ-યુવાન, આબાલ-વૃદ્ધ, ગરીબ-તરવંગર, અભિષે હોય કે મહાન પ્રકાંડ પંડિત હોય, તમામના ચિત્ત ચોરાઈ જતાં. બધાયને અમેજ ભાસ થતો કે જાણો 'લાલજીશ્રીમાં રહીને શ્રીધરમલાલજી જ સાક્ષાત બોલી રહ્યા છે...'

આવા દિવ્ય અમૃતવચનોનું રસપાન કરીને લાખો ભક્ત હૃદય તુમ થયા હતા. તો આવો આ 'ચિંતન' ચંકના માધ્યમથી આપણે પણ પ.પૂ. ૧૦૮ શ્રી ધર્મકુણ મુગટમણી લાલજી શ્રી નૃગેન્ડ્રપ્રસાદજી મહારાજશ્રીની દિવ્ય આશીર્વાદત્તક અમૃતવચનોના અનેરા આસ્વાદને માણીને જીવનમાં કંઈક વિશેપ અને અદ્ભુત પ્રાણિનો આનંદ અનુભવીએ...

મહામંત્ર મહોત્સવ પ્રારંભે સુભંગલ નિવેદનકૃપી શુભાશીર્વાદ...

આ મહોત્સવની દિવ્યતા અને ભવ્યતા ખૂબ સારું સુશોભન કે ખૂબ સારી સગવડથી નથી. પરંતુ આ મહોત્સવની દિવ્યતા અને ભવ્યતા એટલા માટે છે કે, આ મહોત્સવના કેન્દ્રમાં અનંતકોટિ બ્રહ્માંડના અધિપતિ પૂર્ણ પુરુષોત્તમ ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણ બિરાજે છે. આ મહોત્સવમાં દિવ્ય સ્વરૂપે ભાગ લેવા ગઢપુર, વડતાલ, ધોલેરા, જૂનાગઢ, અમદાવાદ અને ભુજ આદિ ધાર્મોમાં બિરાજતા દેવો આ મહોત્સવમાં પદ્ધાર્યા છે. આ મહોત્સવ નિર્વિદ્ધરૂપે પૂર્ણ થાય તેની સુરક્ષા માટે સારંગપુરથી શ્રી કષ્ટભંજન દેવ હનુમાનજી મહારાજ પદ્ધાર્યા છે. આજે એનો અહેસાસ, એની સ્વીકૃતિ આજે મારા અને તમારા હદ્યમાં થઈ રહી છે.

આ મહોત્સવના પ્રારંભમાં અમો એટલું જ નિવેદન કરીએ છીએ કે, “બસ્સો વર્ષ પૂર્વે આ ધરા ઉપર સર્વાવતારી ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણને જેમણે વશ કર્યા, જ્યાં ભગવાન શ્રીહરિ પોતાનું ઘર માનીને વર્પો સુધી રહ્યા અને જે સ્થાનમાં પોતાની સ્વધામગમનની લીલા કરી એવી આ પવિત્ર ગતપુરુધામની ભૂમિ ઉપર જ્યારે ‘ાંતરરાષ્ટ્રીય શ્રી સ્વામિનારાયણ મહામંત્ર મહોત્સવ’ ઉજવાઈ રહ્યો છે ત્યારે ભારતદેશના એક જ્યાબદાર વ્યક્તિ તરીકે અમો ભારતની તમામ માનનીય કોર્ટોને નમ્ર નિવેદન કરીએ છીએ કે, આ મહોત્સવ મારા મોક્ષદાતા ઈષ્ટદેવ ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણનો મહોત્સવ છે, અને એ ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણના દિકરા તરીકે, મારા ઈષ્ટદેવ અને મારા દાદાના મહોત્સવમાં ઉપસ્થિત રહેવાનું મારું કર્તવ્ય સમજીને અમો અહીં અમો એક વરદોડીયા તરીકે આવ્યા છીએ. અમારા આ સત્સંગ પરિવારની વચ્ચે ઉપસ્થિત રહી અમોને ખૂબજ આનંદ થયો છે.”

ભગવાન શ્રીહરિને પ્રાર્થના કરીએ છીએ કે, “આ મહોત્સવના આગામી દિવસોમાં અનેક દિવ્યતાઓ પ્રગટે અને સંપૂર્ણપણે નિર્વિદ્ધ રીતે પૂર્ણતાને આરે પહોંચે એવી શુભકામના કરું છું.”

(તા. ૨૩-૧૨-૨૦૧૦ સવારે)

મહામંત્ર મહોત્સવ એટલે

સત્સંગ પોષક મહોત્સવ...

આ મહોત્સવને જો યથાર્થ સ્વરૂપમાં જાણવો ને માણવો હોય તો આ

મહોત્સવની જે રૂપરેખા, જે આયોજનો એના તમામ દિનિકોણને તપાસવા પડે. જો એક શબ્દમાં આ મહોત્સવની વ્યાખ્યા કરવી હોય તો ‘આ શ્રી સ્વામિનારાયણ મહામંત્ર મહોત્સવ એ ભગવાનનો સાક્ષાત્કાર પામવાનો એક પ્રયાસ છે.’

શ્રી સ્વામિનારાયણ મહામંત્રમાં આ સમગ્ર સૃષ્ટિ સમાયેલી છે. કારણ કે, આ મહામંત્ર ભગવાન શ્રીહરિના સ્વમુખે પ્રગટ થયેલો છે. અને તેની વિશેષતા એ છે કે, આ મહામંત્ર એ પૂર્ણ પુરુષોત્તમ પરબ્રહ્મ ભગવાનનું નામ છે, તેમની જ ઓળખાણ છે. જેમ કોઈ વિકિતની ઉપસ્થિતિની સ્વીકૃતિ તેના પંચભોગિક દેહથી થાય છે. અને જો એ ન હાજર હોય તો તેના નામથી તેને યાદ કરાય છે. અને તેની ઉપસ્થિતિ સ્વીકારાય છે. તેમ ‘શ્રી સ્વામિનારાયણ’ મહામંત્ર એટલે પરબ્રહ્મ પૂર્ણ પુરુષોત્તમના શ્રીમુખેથી નીકળેલું આ નામ. અને એ નામ અનંતકોટિ બ્રહ્માંડના અધિપતિની ઓળખાણ છે. એટલે જ્યાં આપણને શ્રીજમહારાજના પ્રત્યક્ષ દર્શન ચક્ષુથી ન થતાં હોય એવા સ્થાનમાં પણ આ મહામંત્રનો જપ કરો તેવા સ્થાનમાં પણ સર્વોપરી ભગવાન શ્રીહરિની પ્રતીતિ, ભગવાનના સાંનિધ્યની અનુભૂતિ થાય એવો વિશાળ અને દિવ્ય મહામંત્ર ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણે આપણને ભક્તિ માટે આપેલો છે.

અને આ મહામંત્ર શ્રીજી વિશેષતા એ છે કે, જે તત્ત્વનું આ નામ છે એ પરબ્રહ્મ પુરુષોત્તમ નારાયણના તત્ત્વનો અર્થ આ નામમાં સમાયેલો છે. અનંતકોટિ બ્રહ્માંડોમાં જે કાંઈ ચરાયર પદાર્થો કે જીવસૃષ્ટિ છે તે સર્વનું આધિપત્ય અને સ્વામિત્વ જે ધરાવે છે એવા નારાયણનું ભરણ થતું હોય ત્યાં ‘હસ્તિપદે સર્વ પદમ् ૧’ - સમગ્ર બ્રહ્માંડોનું સ્મરણ થાય, સમગ્ર બ્રહ્માંડોના તમામ તત્ત્વોનું સ્મરણ થઈ જાય, જ્યાં પૂર્ણ પુરુષોત્તમ ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણનું સ્મરણ થાય ત્યાં ભગવાનના તમામ

અવતારોનું સ્મરણ થઈ જાય, તેમના અનેક ચરિત્રાનું સ્મરણ થઈ જાય અને ભગવાન શ્રીહરિના અનેક મુક્તોનું પણ સ્મરણ થઈ જાય છે. આ ‘શ્રી સ્વામિનારાયણ’ મહામંત્રની વિશેપતા અને વિશાળતા છે.

આ મહોત્સવ સત્સંગનો ‘પોષક મહોત્સવ’ છે. આ મહોત્સવમાં કેવળ સમુદાયનું મહત્વ નથી પણ ગુણવાન સમુદાયનું મહત્વ છે. આ મહામંત્ર મહોત્સવ એ ગુણવાન સમુદાય તૈયાર કરવાનો પ્રયાસ છે. આ મહોત્સવ સત્સંગને અણિશુદ્ધ કરવાની ખાણા છે.

આ સત્સંગમાં તિલક-ચાંદલો કરનાર કે કંઠી બાંધનાર હજારો હરિભક્તો કે સંતો હશે, પરંતુ ભગવાન શ્રીહરિની અણિશુદ્ધ આજ્ઞામાં અને શ્રીજમહારાજની મરજુ પ્રમાણે પોતાના જીવનને સમર્પિત કરનાર સંતો-હરિભક્તો જો હોય તો તે આ મહોત્સવમાં ઉપસ્થિત છે.

આ મહામંત્ર મહોત્સવ સંપ્રદાયનું ભરણ-પોષણ કરનારો મહોત્સવ છે. ભરણ અને પોષણ એ બે શબ્દો સાથે જ બોલાય છે. પરંતુ બંને શબ્દોના અર્થમાં જમીન-આસમાનનો તફાવત છે. ‘ભરણ’ એટલે ભરી દેવું-ભરવામાં કાંઈ ગુણવત્તા જોવામાં ન આવે, જે મળે તે ભરી દેવું તેનું નામ ભરણ. અને ‘પોષણ’ એટલે કે જેનાથી ગુણ થાય, આપણે કેટલું જમ્યા તે મહત્વ નથી પણ જેટલું પચે તે મહત્વનું છે. તેમ પચ્યું તે પોષણ થયું. તેમ આ મહોત્સવ કેવળ સમુદાય ભેગો કરવા માટે નથી. પરંતુ ગુણવાન સમુદાય તૈયાર કરવા માટે જ છે. આ મહોત્સવથી દેહનું તો પોષણ થશે જ પણ જીવત્માનું સાચું પોષણ પણ આ મહોત્સવના માધ્યમથી થશે. આપણા મહોત્સવની આ જ વિશેપતા છે.

(તા. ૨૩-૧૨-૨૦૧૦ બપોરે)

ભગવાનના મનુષ્યચરિત્ર કે દિવ્યચરિત્રમાં અસંખ્ય બક્તોનું કલ્યાણ રહેલું હોય છે....

કોઈપણ કાર્યનો આરંભ કરવો હોય અને કાર્યની સફળતાને જો આંકડી હોય તો એ કાર્ય કરતા પહેલા અની જે પૃથ્વીમિતેયાર કરવામાં આવે છે તેનો ખૂબ મહત્વનો ફાળો હોય છે. કોઈ ઈમારત બનાવવી હોય તો જેટલી કિંમત એ ઈમારતની ઉપલા ભાગની અંકાતી હોય તેટલી જ કિંમત એના પાયામાં જે ધ્યાન આપવામાં આવ્યું હોય તેની પણ એટલી જ કિંમત હોય છે.

ભગવાન શ્રી કૃષ્ણચંદ્ર પોતાના અવતારકાર્ય દરમ્યાન અધર્મનો નાશ કરતા, સંતો-ભક્તોનું રક્ષણ કરતા, જ્યારે પોતાની મનુષ્યલીલા સંકેલવાનો સંકલ્પ કરે છે ત્યારનો એક પ્રસંગ છે : શ્રીમદ્ ભાગવત ગ્રંથમાં એવું વર્ણન કરવામાં આવ્યું છે કે, શ્રીકૃષ્ણ પરમાત્માએ પોતાની લીલા સંકેલવાનો સંકલ્પ કર્યો અને એક પારદીના હાથે બાણનો પ્રહાર સ્વીકારી પોતાનો દેહત્યાગ કરવાનું નિમિત્ત બનાવ્યું. અને એ ઘાયલ અવસ્થામાં ભગવાન શ્રીકૃષ્ણચંદ્રજી પોતાના સ્વરૂપનું જ્યારે આત્મચિંતન કરતા ત્યારે મનોમન તેમણે ઉદ્ઘવજીને પ્રેરણા કરી કે અમારા મનની એ અલિલાયા છે કે આવતો યુગ એ કળિયુગ આવવાનો છે. એ કળિયુગમાં તમોગુણનું પ્રાદાન્ય રહેશે. અને વેદમાં પણ શ્રુતિ છે કે, ‘અથોગચ્છન્તિ તામસાः ।’ - આવા સમયે અનંત અમારા ભક્તોના મોક્ષનું પરિપૂર્ણ સાધન આપવાનો અમારો દિવ્ય સંકલ્પ છે અને એટલા માટે ભગવાને ઉદ્ઘવજીને બોલાવીને આશા કરી છે કે, તમે બદ્રિકાશમમાં જીઓ અને ત્યાં અમારા ગુણાનુવાદનું તમે શ્રવણ કરો, ગાન કરો. અમે તમને ત્યાં બેગા થઈશું. અને એ પ્રસંગના અનુસંધાનમાં આપણા શ્રી સ્વામિનારાયણ સંપ્રદાયની પૃથ્વીમિકા ભગવાન શ્રી નરનારાયણ સ્વરૂપે બદ્રિકાશમમાં વિરાજમાન છે અને હજારો ઋષિઓ ભગવાનના મુખકમળની વાણીના શ્રવણમાં તહીન છે ત્યારે દુર્વાસામુનિનું આગમન થવું અને શ્રાપ દેવો.

સામાન્ય રીતે વેઠો, પુરાણો અને શાસ્ત્રોમાં એવો ઉત્ખેખ છે કે, જે જીવાત્મા ભગવાનના જન્મ-કર્મ આદિ ચરિત્રોમાં દોષ નથી જોતો અને તે ચરિત્રોને દિવ્ય સમજે છે તેને ભગવાનના ધામની પ્રાસિ થાય છે. આ સિદ્ધાંતને જીવનમાં દૃઢ કરવો ખૂબ જરૂરી છે. કારણ કે મોટા ભાગે આપણે એવું વિચારતા હોઈએ છીએ કે, શ્રી સ્વામિનારાયણ સંપ્રદાયની ઉત્પત્તિ તો શ્રાપમાંથી થઈ છે. ભગવાનનું પ્રાગટ્ય તો દુર્વાસામુનિના શ્રાપને કારણે થયું છે. પરંતુ ભગવાનના ચરિત્રો દિવ્ય હોય છે, તેમના ચરિત્રોમાં સમાજનું અને જીવાત્માનું શ્રેય-કલ્યાણ રહેલું હોય છે. પરમાત્માએ મનુષ્યચરિત્ર કરેલા હોય કે દિવ્ય ચરિત્રો કરેલા હોય, પરંતુ એ ચરિત્રોમાં અસંખ્ય ભક્તોનું કલ્યાણ સમાયેલું હોય છે. અને આજનો આ કથાનો પ્રસંગ એ આવો જ પ્રસંગ છે. આ આપણા સંપ્રદાયની પૃથ્વીમિકા છે. ઈમારતમાં જેટલી કિંમત ઈમારતની હોય છે તેટલી જ કિંમત તેના પાયાની હોય છે તેમ શ્રી સ્વામિનારાયણ સંપ્રદાય સર્વોપરી સંપ્રદાય તેનું કારણ તેની આ પૃથ્વીમિકા છે.

ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણને અનંત જીવાત્માઓના કલ્યાણનો અને સર્દમ સ્વાપનનો જે સંકલ્પ તેની પૂર્તિ માટે જે પૃથ્વીમિકા જોઈતી હતી તે બદ્રિકાશમમાં મળી છે. અને આ ભૂમિકા પણ ભગવાન શ્રીહરિએ સ્વયં પોતાના સંકલ્પથી જ નિમણા કરેલી છે. માટે જેનું નિમિત્ત સ્વયં ભગવાન હોય, જેનું નિર્માણ કરનાર સ્વયં ભગવાન હોય અને જેમાંથી મુક્તિ અપાવનાર પણ સ્વયં ભગવાન હોય એ કાર્ય હંમેશા અલોકિક જ હોય, દિવ્ય જ હોય છે. અને એટલા જ માટે આ પૃથ્વીમિકાની

કથાનું મહત્વ આપણા સંપ્રદાયની દેણિએ ખૂબજ છે. (તા. ૨૪-૧૨-૨૦૧૦ સવારે)

દિવ્ય અમૃતવાણી

જેને ભગવાનનો દૃઢ આશરો હોય તેને કાળ-કર્મ ને ભાયા ક્યારેથ બાંધી શકતા નથી....

શાસ્ત્રોનો મત છે કે, જ્યારે ભગવદ કથા વંચાતી હોય ત્યારે ભગવાને જે જે લીલાચરિત્રો કર્યા છે, એ લીલાચરિત્રોની પુનરાવૃત્તિ કરે છે. એટલે કે એ જીવનને પરમાત્મા કરીને જીવે છે. આપણને થોડું આશ્રય લાગે કે જે ઘડી વીતી ગઈ છે એ ઘડી ફરીને કઈ રીતે અસ્તિત્વમાં આવે? પરંતુ શાસ્ત્રોનો મત એ છે. માટે જ સદ્ગ્રંથો-શાસ્ત્રોની જ્યારે રચના થઈ ત્યારે કથાનો વિરામ કર્યાં કરવો તેનો નિર્ણય ગ્રંથ કરતી વખતે થાય છે. આજે બાળપ્રભુ શ્રી ધનશ્યામ મહારાજનો પ્રાગટ્ય મહોત્સવ અન્તિ ધામધૂમપૂર્વક ઉજવાણો. એટલે કે આજે આ કથાના નાયકનો પ્રાગટ્ય મહોત્સવ ઉજવાયો. આ સમસ્ત સુષ્ઠિ કે અનંત કરોડો બ્રહ્માંડોના સ્વામિ એવા પૂર્ણ પુરુષોત્તમ ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણ કે જે ક્યારેય આવ્યા નથી કે આવવાના નથી એવા સર્વોપરી ભગવાન કેવળ આપણી જેવા જીવોને અકારધામના અધિકારી બનાવવા માટે આ પુખીને વિષે મનુષ્યાવતાર ધારણ કરી તમારા અને અમારા જેવા સહજ બનીને પદ્ધાર્યા. શ્રીજમહારાજે વચનામૃતમાં બતાવ્યું છે કે, સજીતીય હોય તેમાં વિશેષ જોહ થાય છે અને જ્યારે તેમાં પણ ભગવાનપણાનો મહિમા સમજાણો હોય ત્યારે જીવાત્મા એવો મનુષ્યાનું પણ સમજે છે. આવી સમજણાની સ્થિતિ જીવાત્મા પામે ત્યારે મહાન એકાંતિક બને છે. આવો જે ભગવાનનો દૃઢ આશરો હોય તેને કાળ-કર્મ ને માયા ક્યારેય બાંધી શકતા નથી. અને એ ભક્તને પોતાના મોક્ષમાર્ગમાંથી કોઈ પાડી પણ શકતા નથી.

એકવાર ભગવાન શ્રીહરિએ સંતોને પ્રશ્ન કર્યો કે, “રામાવતારની અંદર તો રાવણને માર્યો, સાગર ઉપર સેતુ બાંધ્યો અને અનેક અસુરોનો સંહાર કર્યો એટલે ભગવાન મયાદા પુરુષોત્તમ ‘રામ’ કહેવાયા. શ્રીકૃષ્ણ ભગવાને પણ કંસનો નાશ કર્યા, ગોવર્ધન તોળ્યો અને મહાભારતના યુદ્ધમાં વિરાટ સ્વરૂપના દર્શન કરાવ્યા એટલે એમને ભગવાન કહેવાયા. મચ્છ, કચ્છ, વરાહ, વામન આદિક અવતારોએ કાંઈક પરાકમ બતાવ્યા એટલે એમને ભગવાન તરીકે સંસાર માને છે. પરંતુ અમે તો આવું કાંઈ પરાકમ જ નથી કર્યું, તો પછી અમને તમે બધા ભગવાન શા માટે માનો છો?” ત્યારે સંતોએ બે હાથ જોડીને બહુ સરસ ઉત્તર આપ્યો:- “હે મહારાજ! રામ અવતારમાં માત્ર રાવણ માર્યો, કૃષ્ણાવતારમાં એક કંસને માર્યો, પરંતુ જે રાવણમાં રાવણાત્ય હતું - જે અંતઃશરૂના કારણો જે આસુરી લીજ હતું તે નાશ થયું ન હતું. માત્ર રાવણ કે કંસ નામની વ્યક્તિનો નાશ કર્યો હતો, પણ તેમાં રહેલ રાવણ કે કંસ વૃત્તિનો નાશ કર્યો ન હતો. પરંતુ આપે અત્યારે પ્રત્યક્ષ પદારી એવા આસુરી લીજાનો નાશ કર્યો છે. કામ, કોષ, લોભ, મોષ, માયા, મત્સર, ઈર્ષા, તૃપ્ણા વગેરે દોપોનો નાશ કરી જીવાત્માને તમે મોક્ષના અધિકારી બનાવ્યા છો. માટે અમે તમને સર્વોપરી માનીએ છીએ.”

આ રીતે આપણામાં ભગવાન શ્રીહરિ પ્રત્યેની નિશ્ચયની દંદતા થાય અને સત્તસંગનું પોષણ થાય તે માટે આજે આ મહામંત્ર મહોત્સવના માધ્યમથી આ સભામંડપમાં બાળપ્રભુ શ્રી ધનશ્યામ મહારાજનો પ્રાગટ્ય મહોત્સવ ધામધૂમથી સૌ સંતો-ભક્તોએ ઉજવ્યો છે.

(તા. ૨૪-૧૨-૨૦૧૦ બપોરે)

આ લોકમાં પરમાત્મા પોતાના ભક્તોના મનોરથો પૂર્ણ કરવા માટે જ પ્રાગટ્ય પાએ છે...

શાસ્ત્રોમાં ભગવાનના પ્રાદુર્ભાવનો હેતુ બતાવ્યો છે : ‘ચદા ચદા હિ ધર્મસ્ય ગ્લાનિ ર્ભવતિ ભારત’ । - જ્યારે ધર્મની ગ્લાની થાય ત્યારે ધર્મના સંસ્થાપન માટે, અધર્મના ઉચ્છેદન માટે, સંતો-ભક્તોના રક્ષણ માટે ભગવાનનું આ ભૂમિને વિષે પ્રાગટ્ય થાય છે. આ સર્વસંમત મત એ સર્વધર્મોએ સ્વીકારેલો છે.

ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણના પ્રાગટ્યનો હેતુ પણ બદ્રિકાશ્રમના પ્રસંગથી આપણે જોયો. શ્રીજિમહારાજે પણ પોતાના પ્રાગટ્યનો હેતુ જે અધર્મનું ઉચ્છેદન કરવું અને ધર્મનું સંસ્થાપન કરવું અને તો ખૂબ સારી રીતે જ્ઞાનબો છે. વચનામૃતમાં આપણે દેખિ કરીએ તો કાર્યાએ પ્રકરણના પમાં વચનામૃતમાં ભગવાન શ્રીહરિ સમજાવે છે કે : “ભગવાન આ ભૂમિ ઉપર મનુષ્યાવતાર ધારણ કરે છે તેની પાછળાનો હેતુ ધર્મનું સંસ્થાપન કરવું અને અધર્મનો ઉચ્છેદ કરવો તે તો છે જ, પરંતુ એની સાથે એક વિશેષ અને હેતુ રહેલો છે કે ભક્તોના જે મનોરથ હોય તેને પૂરા કરવા.” આપણે મચ્છ-કચ્છ, નૃસિંહાદાકિ અવતારોની લીલા સાંભળતા હોઈએ ત્યારે એ તમામ અવતારોના પ્રાગટ્યના હેતુને જોઈએ તો એમ જાણાશે કે અધર્મનો જ્યારે વ્યાપ થયો છે ત્યારે અધર્મનું ઉચ્છેદન કરી ધર્મનું સંસ્થાપન અર્થાત્ ધર્મના રક્ષણને અર્થે પરમાત્મા અવતાર ધારણ કરે છે. ભગવાન સ્વતંત્ર છે, સ્વતઃ છે અને પોતાના નિયંતા સ્વયં છે. એટલે જ્યારે જેવો અવસર મળ્યો અને જ્યારે જેવી જરૂર પડી ત્યારે તેવા દેહને ધારણ કર્યો છે. એ ભગવાન કાચબાનું સ્વરૂપ ધારણ કરે, જ્યારે મંદ્રાચળને પોતાની પીઠ ઉપર ધારણ કરવાની જરૂર પડી હોય, એ ભગવાન વરાહ સ્વરૂપ ધારણ કરે જ્યારે પૃથ્વીને રસાતળમાં લઈ જવામાં આવી હોય ત્યારે અથવા ભક્તના રક્ષણને અર્થે એ પરમાત્મા પોતે ઘડેલા નિયમો અને પ્રકૃતિના નિયમોને નેવે મૂકીને નિર્જવ અથવા થાંભલામાંથી અરધું શરીર મનુષ્યનું અને અરધું શરીર સિંહનું એવું નરસિંહરૂપ ધારણ કરે એ પરમાત્માની સ્વતંત્રતા છે.

શ્રીજિમહારાજ કારીચાણી પ્રકરણના પમાં વચનામૃતમાં કહે છે કે, અમારે વર્ણાશ્રમના ધર્મ પળાવવા હોય ને સાદ્રમનું સ્થાપન કરવું હોય તો અમારે સ્વયં આ પૃથ્વી ઉપર પ્રગટ થવાની જરૂર નથી. એ તો અમારા સ્થાપિત આચાર્યો અથવા ઋષિમુનિઓના માધ્યમથી અનું પ્રસ્થાપન કરી શકીએ છીએ. પરંતુ સ્વયં ભગવાનને આ ભૂમિ ઉપર પદ્માર્વાનું પડતું હોય ને સ્વયં ભગવાનને આ ભૂમિ ઉપર મનુષ્યચિત્રિ કરવા પડતા હોય તો તે ભગવાનના ભક્તોના મનોરથો પૂર્ણ કરવા માટે જ હોય છે. કારણ કે ભક્તિના અનેક પ્રકાર છે. કોઈ ભક્ત ભગવાનને સ્વામીભાવે ભજે છે, કોઈ ભક્ત સભાભાવે ભજે છે, કોઈ પુત્રભાવે ભજે છે, કોઈ ભાતૃભાવે ભજે છે આવા અનેક ભાવોથી એ ભક્ત ભગવાનની ભક્તિ કરે છે. ભગવાન ભક્તોના એ ભાવો અને મનોરથોને પૂર્ણ કરવા માટે ભગવાન મનુષ્યસ્વરૂપ ધારણ કરે છે. પરંતુ એક વાત આપણે અવશ્ય સમજવાની રહેશે કે ભગવાનનું દિવ્ય ચરિત્ર હોય કે મનુષ્ય ચરિત્ર હોય, તેમાં

સમાજનું કે ભક્તોનું કલ્યાણ જ સમાયેલું હોય છે. એટલે એ દિવ્ય છે, અલોકિક છે. માટે ભગવાન તત્ત્વ સમજવાનું તત્ત્વ નથી એ શ્રદ્ધાનું તત્ત્વ છે. ભગવાનને આપણે જો આપણી બુદ્ધિથી ઓળખવા કે માપવા જઈશું તો ભગવાન નહિ માપી શકાય, ભગવાનને હૃદયના હિંડાણના ભાવથી જો ઓળખવા પ્રયત્ન કરશો તો જરૂર ઓળખાશે.

(તા. ૨૫-૧૨-૨૦૧૦ સવારે)

બધાય જ શાસ્ત્રોનો નિયોડ ‘હરિગીતા’ છે...

ઉત્સવના આ દિવ્ય માહોલને જોતા એમ થાય છે કે, આ સમયને પકડી લઈએ. આ સમય હાથમાંથી ચાલ્યો ન જાય. કારણ કે આ મહોત્સવનો પ્રારંભ વડતાલ રઘુવીરવાડીમાં ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણના સંકલ્પે અને તેઓની સ્મૃતિએ સહિત આ મહામંત્ર લેખનનું કાર્ય શરૂ થયું હતું. બે વર્ષ સુધી સંતો-ભક્તો રામિદિવસ જોયા વગર મંત્રલેખનમાં ઓતપ્રોત બની ગયા હતા અને આ મહોત્સવની તેયારીની સેવામાં જોડાઈ ગયા હતા. તે મહોત્સવ આજે આવી પણ ગયો અને ઉજવાઈ રહો છે ને જોતજોતામાં ઉજવાઈ પણ જો. પરંતુ આ સ્મૃતિઓ, આ ઝાંખીઓ આપણા હૃદયમાં કાયમનું સ્થાન મેળવી જો. જેના માધ્યમથી પરબ્રહ્મ પૂર્ણ પુરુષોત્તમ ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણની સ્મૃતિ પણ આપણા અંતરાત્મામાં હંમેશા રહેશે.

આજે બાળપ્રભુ શ્રી ધનશયામ મહારાજે ભક્તિમાતાને જે હરિગીતાનો ઉપદેશ આપ્યો એ કથાને બાહુ ધ્યાનપૂર્વક આપણે સાંભળી છે. બધા જ શાસ્ત્રોનો નિયોડ જો હોય તો એ ‘હરિગીતા’ છે. ધર્મ-ભક્તિ-શાન અને વૈરાગ્યની વ્યાખ્યા ખૂબ વિશ્લેષણથી મહાપ્રભુ શ્રી ધનશયામ મહારાજે માતા ભક્તિદેવીને સમજાવી છે. જીવાત્માને સત્કર્મનું તથા દુષ્કર્મનું શું ફળ મળે છે તેનો પણ વિસ્તૃત બોધ ભગવાન શ્રીહરિએ હરિગીતાના માધ્યમથી આપણાને આયો છે. જો કે સંબોધન માતા ભક્તિદેવીને કર્યું છે, પરંતુ એ ભગવાનના શ્રીમુખે નીકળેલી હરિગીતા એ ભક્તિમાતા સુધી સીમિત નથી રહી. કારણ કે ભગવાનને પ્રામ કરવા નીકળેલો કોઈપણ મુમુક્ષુ હોય, ભારતીય સનાતન સંસ્કૃતિની - ભારતીય હિંદુ ધર્મની જે પરંપરા છે, જે સનાતન યેવિક ધર્મની જે પરંપરા છે, એ પરંપરા પ્રતિપાદિત કરે છે કે ભગવાનને મેળવવા નીકળેલો કોઈપણ

મુમુક્ષુ હોય તેને ધર્મ-ભક્તિનો આશરો અવશ્ય લેવો પડે છે.

કોઈપણ સનાતન હિંદુ ધર્મ તરફ દસ્તિ કરીએ તો ભગવાનને પ્રામ કરવાનો સરળ ઉપાયમાં આપણને એકરૂપતા ટેખાશે કે ધર્મ-ભક્તિને અનુસરીને જીવાત્મા ભગવાન સુધી પહોંચી શકે છે. અને જ્યારે એ ધર્મ-ભક્તિને અનુસરવાની વાત આવે ત્યારે એ ધર્મ-ભક્તિના જે લક્ષ્ય છે તે જીવાત્માની અતિ જરૂર પડે છે. અને બાળપ્રભુ શ્રી ધનશયામ મહારાજે ભક્તિમાતાને જે હરિગીતાનો ઉપદેશ આપ્યો છે તે ભક્તિ માર્ગને અનુસરનારા તમામ ભક્તો માટે એક અમૃતકણશ છે. ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણે કોઈપણ જીવાત્મા હોય તેને ધર્મ અને ભક્તિનો ઉપદેશ આપી, ધર્મ-ભક્તિને એનું જીવન બનાવી પોતાના શરણે લઈને એ જીવાત્માને મોક્ષનો અધિકારી બનાવ્યો છે. એવો આ દિવ્ય સંપ્રદાય છે.

શ્રીશ્રમહારાજ મધ્ય પ્રકરણના ઉપમાં વચ્ચામૃતમાં કહે છે : “...ભગવાનની ઉપાસના કરવી ને ભગવાનના ચદિપ ગાવવાં, સાંભળવા ને ભગવાનનું નામસ્મરણ કરવું ને પોતપોતાના ધર્મમાં રહેવું, એવી રીતે વહાણમાં બેસીને સમુદ્રને તરવો એવો સુગમ માર્ગ છે. અને આત્મદર્શને કરીને કલ્યાણ કરવું, તે તો જેમ તુંબડાં બાંધીને સમુદ્ર તરવો એવો કઠણ માર્ગ છે.” પરંતુ ભગવાનનો જે એકાંતિક ભક્ત છે તે ધર્મને ભક્તિને પોતાના જીવનમાં સમન્વય કરીને વર્તે. શાસ્ત્રમાં ધર્મના ધારા પ્રકારો બતાવ્યા છે. વર્ણનો ધર્મ, આશ્રમનો ધર્મ, નેમિતિક ધર્મ આદિક. પરંતુ જ્યારે મોક્ષધર્મની વાત કરીએ ત્યારે ભગવાન શ્રીકૃષ્ણ પરમાત્મા ભગવદ્ ગીતામાં કહે છે : ‘સર્વધર્માનું પરિત્યજ્ય મામેકં શરણ વ્રજ ।’ - બીજા સર્વ ધર્મનો પરિત્યાગ કરીને મારે એકને જ શરણે આવ. અહિં ધર્મનું બંદન નથી. આ વાતને બધુ સાવધાનીથી સમજવાનો પ્રયત્ન કરજો. જ્યારે મોક્ષની ઈચ્છાથી મુમુક્ષુ નીકળ્યો હોય, જ્યારે પોતાના જીવના કલ્યાણને અર્થે કોઈ સંપ્રદાયમાં કે સત્સંગમાં શરણાગતિ સ્વીકારી હોય ત્યારે એવા જીવાત્માએ આ તમામ પાસાઓનો સમન્વય કરીને પોતાના જીવનું કલ્યાણ જેમાં રહ્યું છે એવા ભગવદ્વયનમાં વિશ્વાસ કરીને શરણાગતિ સ્વીકારવી એનું નામ સાચો ધર્મ છે. અહિં માતા ભક્તિદેવી એક નિમિત્ત બન્યા છે, પણ એના માધ્યમથી ભગવાન શ્રીહરિ સમગ્ર મુમુક્ષુ સમાજને પોતાના દિવ્યજ્ઞાનનો બોધ આપીને સમજાવે છે.

(તા. ૨૫-૧૨-૨૦૧૦ બપોરે)

સૂર્ય-ચંદ્ર તપશે ત્યાં સુધી આ દિવ્ય સત્સંગની જ્યોત જળણતી રહેશે...

આજે શ્રી સ્વામિનારાયણ સંપ્રદાય સોને કણાએ જાણે ખીલ્યો હોય તેમ દેદિવ્યમાન દર્શન આપે છે. ભગવાનના દિવ્ય સંકલ્પને આપણે તો શું પૂરા કરવા સમર્થ હોઈએ? પરંતુ સાથે સાથે એ નિર્વિવાદ વાત છે કે ભગવાને કરેલો સંકલ્પ ક્યારેય અપૂર્ણ રહેતો નથી. આ સંસારમાં અનંત જન્મોથી ભટકતા જીવાત્માના કલ્યાણને માટે સર્વાવતારી ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણે આ પૃથ્વી ઉપર મનુષ્યદ્વારા ધારણ કરી સત્સંગના માધ્યમથી મોક્ષપદની પ્રાપ્તિ કરાવે એવો દિવ્ય સંપ્રદાય આ ભક્તજનોને પ્રદાન કર્યો છે. જ્યાં સુધી સૂર્ય-ચંદ્ર તપશે ત્યાં સુધી આ દિવ્ય સત્સંગની જ્યોત હંમેશા જળણતી રહેશે એમાં કોઈ શંકાને સ્થાન નથી. કોઈ દ્વેષી હોય તે પોતાના દેખાબાને કરીને, સંગે કરીને આવા પવિત્ર કાર્યોમાં અનેક વિક્ષેપો કરવાના પ્રયત્ન કરે પણ ધાર્યું તો ધણીનું થાય છે.

(તા. ૨૬-૧૨-૨૦૧૦સવારે)

ભગવાનનો અવતાર સદ્ગર્મ સંસ્થાપન ખાટે જ થાય છે...

આ પૃથ્વીને વિષે ભગવાન જ્યારે જ્યારે અવતાર ધારણ કરે છે ત્યારે ત્યારે ધર્મ અને મયદાઓનું સંસ્થાપન કરે છે. ક્યાંક પરમાત્માને જરૂર જણાય તો ધર્મના રક્ષણને અર્થે પોતાના ઐશ્વર્ય પ્રતાપ બતાવીને કાંઈક મયદાનું ઉલ્લંઘન કરતા હોય તેમ મનુષ્યભાવે જગતાનું હોય, પરંતુ જો દિવ્ય દાખિએ એને સમજવા તથા જાણવા પ્રયત્ન કરીએ તો ધર્મના રક્ષણ માટે જ ભગવાને કરેલા કાર્યને મયદાનો લોપ ક્યારેયન કહી શકાય. ભગવાન શ્રીહરિના પ્રાગટ્યનો સંકલ્પ એ સદ્ગર્મ સ્થાપનનો સંકલ્પ છે. શ્રીજમહારાજે અગિયાર વર્ષની કુમળીવયે ગૃહિત્યાગ કર્યો તે પણ કેવળ સદ્ગર્મ સ્થાપનને અર્થે છે.

આપણને એમ થાય કે બદ્રિનાથમાં જ્યારે મહાપ્રભુ શ્રી નીલકંઠ વર્ણાપાસે ચારે ચુગ મૂર્તિમાન સ્વરૂપે આવ્યા ત્યારે ભગવાન શ્રીહરિએ એમની સમક્ષ પણ સદ્ગર્મ સ્થાપનનો પોતાનો સંકલ્પ પ્રગટ કર્યો છે ત્યારે આપણને મનમાં એમ વિચાર થાય કે ભગવાનને સદ્ગર્મ સ્થાપનનો જ વિચાર હતો. ભગવાન શ્રીહરિના સંકલ્પથી જ ઉદ્ઘવજી ગુરુ રામાનંદ સ્વામીરૂપે પ્રગટ્યા અને મહાપ્રભુ શ્રી સહજાનંદ સ્વામીને પોતાની ધર્મધૂરા સૌંપવાનો વિચાર પ્રગટ કર્યો ત્યારે શ્રીજમહારાજે આનાકાની કેમ કરી? જો મહારાજને સદ્ગર્મ સ્થાપન કરવો જ હતો તો પછી સદ્ગર્મની સ્થાપના કરવા માટે એક ખુરાને વહન કરવી ખૂબ જરૂરી હોય છે.

પોતાના ઐશ્વર્ય-પ્રતાપના દર્શન કરાવી ભગવાન શ્રીહરિ કદાચ હજરો મુમુક્ષુઓને પોતાની તરફ આકર્ષી શકે, પરંતુ જે ભારતીય સનાતન ધેદિક ધર્મની પ્રણાલિકા છે તેની જીવાત્માને પોતાનો શરણાગત કરવા માટે સંપ્રદાયની આધારરૂપે જરૂર પડે છે. એ આધારનો જ્યારે સ્થંભ રોપવાનો પ્રશ્ન આવ્યો ત્યારે ભગવાન શ્રીહરિ આવું ચરિત્ર શા માટે કર્યું હશે? પરંતુ ભગવાન આ ચરિત્રના માધ્યમથી આપણી સમક્ષ અનું ચિત્ર પ્રતિપાદિત કરીને મૂકે છે કે, સંસારમાં મોટ્ય સ્થાનથી નથી પ્રાપ્ત થતી. ભગવાન શ્રીહરિનો સંકલ્પ તો અતિ

વિશાળ છે પણ કદાચ સ્થાને કરીને એ કાર્ય સંપદથાય એમાં કરવા આવે ત્યારે જે મૂળ હેતુ છે તે હેતુ ચૂકાઈ જાય છે એટલા માટે શ્રીજમહારાજે આંત્રિકનોને બોધ આપવા માટે આ દિવ્ય ચચિત્ર કર્યું છે અને ગુરુવર્ય શ્રી રામાનંદ સ્વામીને ઘર્મધુરા સ્વીકારવા માટે આનાકાની કરી છે.

આ ચચિત્રથી આપણે એ સમજવાનું છે કે, કોઈપણ ધર્મનું સ્થાન એ કલ્યાણનો માર્ગમૂકી માન અને વૈભવના માર્ગપાદણ દીટ મુક્વાનો પ્રયત્ન કરે છે પછી એ ચાહે કોઈપણ સંપ્રદાય વા વૈદિક સનાતન ધર્મની પરંપરા હોય પણ માયાના યોગે કરીને બંધન કરે એવું હોય તો એને વિષ જેવું જાણવું. એવો બોધ આપવા માટે જ ભગવાન શ્રીહરિએ આ ચચિત્ર કરીને સમજાવ્યું. રામાનંદ સ્વામીએ પોતાની વિદ્ધતાથી શ્રીજમહારાજને બહુ સમજાવવા પ્રયત્ન કર્યો, પરંતુ માનવ હોય તે માને ભગવાન ન માને. પછી રામાનંદ સ્વામીએ બુદ્ધિથી ભગવાન શ્રીહરિને ન સમજાવતા, પછી જ્યારે છેવટે શરણાગતિ સ્વીકારી લીધી એટલે શ્રીજમહારાજે પણ ગુરુ-શિષ્યની જે આપણી આર્થસંસ્કૃતિની મગદાછે તેને પણ જાળવી છે.

મહામંત્ર મહોત્સવની દિવ્યતા

પ.પૂ. લાલજી ખાલાજિશ્ચીના શ્રીમુખે....

આ ગટપુરની ભૂમિ જ એવી છે કે, અહિ જે સંકલ્પ કરો તે સિદ્ધ થાય છે. અમે તો અહિ દરબારગઢમાં ફક્ત ૧૦૦ કરોડ મંત્રલેખન કરવાનો સંકલ્પ કર્યો હતો. આજે ઉદ્ધ કરોડ મંત્રલેખનનું વિશાળ સ્વરૂપ લઈ આ મહોત્સવના રૂપમાં આપણે માણી રહ્યા છીએ. આજે આજ ભૂમિમાં યજનારાયણની સાક્ષીએ અહિ લક્ષ્મીવાડીમાં ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણનો પંચભૂતનું શ્રીવિગ્રહ જ્યાં બિરાજમાન છે તેની સાક્ષીએ સવારે યજશાળામાં સંતોષે (એક - બીજા મહોત્સવનો પણ) સંકલ્પ કર્યો છે. અને આ સત્યાગના કાર્યોમાં ‘હું હજુ કર્યારેય થાકયો’ નથી અને મારી ચાત્રા થંબી પણ નથી...’ અમોને કંઠી બાંધી

પ.પૂ. ધ.ધુ. આચાર્ય શ્રી આનંદપ્રસાદજી મહારાજે, ગુરુમંત્ર અતિશયોક્તિ નથી. પરંતુ જ્યારે સ્થાન મોહના રૂપમાં બંધન કરવા આવે ત્યારે જે મૂળ હેતુ છે તે હેતુ ચૂકાઈ જાય છે એટલા માટે શ્રીજમહારાજે આંત્રિકનોને બોધ આપવા માટે આ દિવ્ય ચચિત્ર કર્યું છે અને ગુરુવર્ય શ્રી રામાનંદ સ્વામીને ઘર્મધુરા સ્વીકારવા માટે આનાકાની કરી છે. આ ચચિત્રથી આપણે એ સમજવાનું છે કે, કોઈપણ ધર્મનું સ્થાન એ કલ્યાણનો માર્ગમૂકી માન અને વૈભવના માર્ગપાદણ દીટ મુક્વાનો પ્રયત્ન કરે છે પછી એ ચાહે કોઈપણ સંપ્રદાય વા વૈદિક સનાતન ધર્મની પરંપરા હોય પણ માયાના યોગે કરીને બંધન કરે એવું હોય તો એને વિષ જેવું જાણવું. એવો બોધ આપવા માટે જ ભગવાન શ્રીહરિએ આ ચચિત્ર કરીને સમજાવ્યું. રામાનંદ સ્વામીએ પોતાની વિદ્ધતાથી શ્રીજમહારાજને બહુ સમજાવવા પ્રયત્ન કર્યો, પરંતુ માનવ હોય તે માને ભગવાન ન માને. પછી રામાનંદ સ્વામીએ બુદ્ધિથી ભગવાન શ્રીહરિને ન સમજાવતા, પછી જ્યારે છેવટે શરણાગતિ સ્વીકારી લીધી એટલે શ્રીજમહારાજે પણ ગુરુ-શિષ્યની જે આપણી આર્થસંસ્કૃતિની મગદાછે તેને પણ જાળવી છે.

આ મહોત્સવનો માહોલ જોતા એમ લાગે છે કે, મહોત્સવના દર્શન કરવા અને મહોત્સવનો લાલ લેવા હરિભક્તોનો તો આવે જ છે. પરંતુ દેવતાઓ પણ હરિભક્તોના સ્વરૂપ ધારણ કરીને આ સભાના, આ મહોત્સવના દર્શન કરવા આવ્યા હશે, તો જ આટલી ભીડ થાય. આ વાતને અતિશયોક્તિ ન માનશો કારણ કે આજે અક્ષરધામના અધિકતિ પૂર્ણ પુરુષોત્તમાનારાયણા, જને દેશની ગાઢિની આચાર્ય પરંપરાના તમામ આચાર્યશ્રીઓ, પાંચસો પરમહંસો તથા ત્યારપદીના દિક્ષિત નંદસંતોની પરંપરાના તમામ સંતો આ મહોત્સવમાં દાજોછુર ઉપસ્થિત છે, છે ને છે. આ એનો પ્રતિસાદ આપણે માણી રહ્યી છીએ. આ બધી ઝૂતિને આપણા હદ્યમાં કંડારવાનો આ અવસર છે.

(તા. ૨૬-૧૨-૨૦૧૦ બપોરે)

‘અમો તો શ્રીહરિકૃષ્ણ મહારાજને હંમેશા પ્રાર્થના કરીએ છીએ કે, એકેએક હરિભક્તોના ઘેરે-ઘેરે જવું છે, એકેએક મુમુક્ષુને ગોતવા છે અને એને ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણ સ્થાપિત આ દિવ્ય સંપ્રદાયના આંત્રિત બનાવ્યા છે. આજ અમારા જીવનનો ધ્યેય અને સંકલ્પ છે.

આપણી ઓળખાણનું નામ ‘શ્રી સ્વામિનારાયણ’ ભહામંત્ર...

કોઈપણ વ્યક્તિ કે પદાર્થની જ્યાં સુધી આપણને ઓળખાણ નથી થતી ત્યાં સુધી આપણને તેની મહત્વા નથી સમજાતી. માટે પદાર્થને સમજવા માટે એની કિંમતજીટલી મહત્વની છે એના કરતા તેની ઓળખાણ વધુ મહત્વની છે.

શાસ્ત્રોમાં કહે છે : ‘જેના રોમ સુછિદ્રમાં અણુસમા બ્રહ્માંડ કોટિ ફરે...’ જેના એક એક રોમમાં અનંત કરોડો બ્રહ્માંડો અણુની જેમ ઉડતા ફરે, એ અનંતકોટિ બ્રહ્માંડોમાં જે કંઈ જીવો છે, જે કંઈ તત્ત્વો છે તે તત્ત્વોને જે નથી સમજાણું તે ભગવાન શ્રીહરિની કૃપાથી આપણને ઓળખાયું છે. આજે કોઈ અમને પૂછો કે તમે કોના વંશજ ? તો કહીએ કે, ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણના વંશજ. આ સંતોને કોઈ પૂછો કે કોના સાધુ ? તો કહે કે, ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણના સાધુ. કોઈ હરિભક્તને કોઈ પૂછો કે કોના સત્સંગી - કોના ભક્ત ? તો કહે, ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણના ભક્ત. તો આજે તમારી અને અમારી ઓળખાણનું નામ ‘શ્રી સ્વામિનારાયણ’ મહામંત્રછે.

જે મહામંત્ર આજથી ૨૦૮ વર્ષ પૂર્વે શ્રીજમહારાજે પ્રદાન કર્યો છે. અને ત્યારપછી હજારો, લાખો ને કરોડો જીવત્માઓએ આ મંત્રનો જાપ કર્યો હશે, પરંતુ આ મહામંત્રનો અર્થ જ્ઞાયા વિના કે મહિમા સમજ્યા વિના જાપ કર્યો હશે તેથી તેનું ચયાર્થ ફળ પ્રાપ્ત થતું ન હતું. પરંતુ આજે એ વાતનો આનંદ છે કે, લાખોની સંખ્યામાં આવેલા આ ભક્તોએ ‘શ્રી સ્વામિનારાયણ’ મહામંત્રનો અર્થ સમજૂ, પથાર્થ સ્વરૂપનો મહિમા સમજૂ આ મહોત્સવમાં ઉપસ્થિત થયા છે. માટે મહિમાએ સહિત ભક્તિના અંગને આજે પુષ્ટિ મળે છે.

(તા. ૨૭-૧૨-૨૦૧૦ સવારે)

છાંડી કે શ્રીકૃષ્ણાદેવ ઔર કી જો કરું સેવ,
કાટી ડારો કર મેરો તીખી તરવાર સે....

‘હરિરસ છે જ બહુ મિઠો...’ ભગવાનના ગુણાનુવાદ ગાવા ને સાંભળવા એજ મનુષ્યજીવનનો અમૂલ્ય લ્લાલો છે. શાસ્ત્રકારો એમ કહે છે કે, જ્યાં ભગવાનની કથા થતી હોય તાં દેવતાઓ પણ વિધવિધ સ્વરૂપ ધારણ કરીને કથાશ્વરણ માટે આવતા હોય છે. અરે ! પરમાત્મા ક્યારેક કોઈ દેવ ઉપર પ્રસાદ થઈને માંગવાનું કહે ત્યારે દેવતાઓ પણ કરી કરીને ભગવાન પાસે માંગણી કરે કે, “હે મહારાજ ! તમે જો કૃપા કરો તો અમને ભરતખંડ-ભારતવર્ષમાં જન્મ આપો કે જેથી તમારા ચરિત્રો સાંભળવાની અમને તક મળો.” દેવતાઓને પણ દુર્લભ એવો દિવ્ય લાભ આપણને આ મહોત્સવના માધ્યમથી આપણને મળ્યો છે.

ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણે આ પૃથ્વીને વિષે જ આ દિવ્ય સંપ્રદાયની સ્થાપના કરી એમાં શ્રીજમહારાજે સમજાણો બહુ મહિમા બતાવ્યો છે. વડતાલ પ્રકરણના ૨૦માં વચનામુતમાં ભગવાન શ્રીહરિ કહે છે :- “”આ સત્સંગમાં ત્યાગી-ગૃહી, અમીર-તવંગર, નાનો-મોટો, કુશાગ્ર બુદ્ધિવાળો, જરી બુદ્ધિવાળો એનો કોઈ મેળ નથી પણ જેની સમજાણ મોટી, જેણે ભગવાનને સર્વપરી જાણ્યા, ભગવાનને રાજુ કરતા જે શીખી ગાયો એ જ મોટો છે. બાકી આ લોકની મોટપ

કોઈ કામ આવતી નથી. આ ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણનો સિદ્ધાંત છે. પરમાત્મા આ જીવાત્મા પાસે કેવા ચારિએની કે કેવા જીવનની અપેક્ષા રાખે છે? એ આ મહોત્સવ, આ કથાના માધ્યમથી આપણાને શીખવા મળે છે. આજે શ્રીજમહારાજની લોજમાં આગમનની કથા અને મુક્તાનંદ સ્વામીના મેળાપની કથા સાંભળી. મુક્તાનંદ સ્વામીના જીવનની નોંધ લેતા ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણ પણ વચનામૃતમાં કહે છે :

“...મુક્તાનંદ સ્વામીને અમે પ્રથમ લોજપુરમાં દીઠા હતા અને જેવી અદ્ભુત ને ભગવાનનું માહાત્મ્ય હતું તેવું ને તેવું જ આજ ટિવસ સુધી નવું ને નવું છે, પણ ગૌણ પડું નથી...” (વચ. સા. ૩)

“...જ્યારે એવા ભૂંડા ઘાટ થવા માંડે ત્યારે ધ્યાનને પડું મૂક્તિને જીબે કરીને ઉચ્ચ સ્વરે નિલજજ થઈને તાળી વજાડીને ‘સ્વામિનારાયણ સ્વામિનારાયણ’ ભજન કરવું અને ડે દીનબંધો! હે દયાસિંહો! એવી રીતે ભગવાનની પ્રાર્થના કરવી તથા ભગવાનનાં સંત જે મુક્તાનંદ સ્વામી જેવા મોટા હોય તેનાં નામ લઈને તેની પ્રાર્થના કરવી તો ઘાટ સર્વે ટળી જાય ને નિરાંત થાય પણ એ વિના બીજો એવો ઘાટ ટાણ્યાનો ઉપાય નથી...” (વચ. લો. ૬)

“...અને વાણી ચંચળ હોય તો એમ ટણે જે, મુક્તાનંદ સ્વામી જેવા વાર્તા કરતાં હોય તથા કથા વાંચતા હોય, તે વચમાં પોતે ડહાપણ કરીને બોલવું નહિ અને જો વચ્ચેમાં બોલાઈ જાય તો પંચવીસ માળા ફેરવવી, તો વાણીની ચંચળતા ટળી જાય...” (વચ. લો. ૬)

“...અને ભગવાનનો તો પથાર્થ નિશ્ચય હોય તો પણ જો પંચવિષયનો અત્યંત અભાવ ન થઈ ગયો હોય ને તેની આસક્તિ હોય ને તે વિષયનું મુક્તાનંદ સ્વામી જેવા ખંડન કરે તો તેનું માથું શસ્ત્રે કરીને મુક્તાવી ટે એવો દ્રોહ કરે...” (વચ. લો. ૧૭)

“...અમને સ્વાજી થયું જે, અમે ગોલોકમાં ગયા, ત્યાં ભગવાનના અનંત પાર્વદ દીઠા. તેમાં કેટલાક તો ભગવાનની સેવામાં રહ્યા છે તે તો સ્વિથર સરખા જાણ્યા અને કેટલાક તો પરમેશ્વરના કીર્તન ગાય છે તે કીર્તન પણ મુક્તાનંદ સ્વામી ને બ્રહ્માનંદ સ્વામીનાં ગાય છે...” (વચ. મ. ૧૮)

“...એવા દાસત્વ ભક્તિવાળા તો આજ ગોપાળાનંદ સ્વામી છે અને બીજી મુક્તાનંદ સ્વામી છે...” (વચ. મ. ૬૨)

“...મુક્તાનંદ સ્વામીને અમારી પ્રસંગતા કરવી તથા અમારો વિશ્વાસ એ અંગ...” (વચ. અંત્ય. ૨૪)

“...અમારો પ્રથમ ત્યાગી સ્વભાવ હતો પણ જો શ્રી રામાનંદ સ્વામીના દર્શનનો ખપ હતો તો મુક્તાનંદ સ્વામીની આજાને અનુસારે વર્ત્યા પણ અમારા મનનું ગમતું કાંઈ ન કર્યું...” (વચ. અંત્ય. ૨૭)

આમ, ખુદ ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણે મુમુક્ષુ જીવાત્માઓને ઉપદેશ આપવા માટે સહ્ય મુક્તાનંદ સ્વામીને આદર્શબનાવીને તેમના નિર્દોષ દાસત્વ જીવનથી પ્રેરાઈને રકર વચનામૃતોમાં સામાન્યતા: લગભગ ૨૧ વાર તેમને યાદ કર્યા છે.

જેવો મુક્તાનંદ સ્વામીને ચડતો રંગ હતો તેવો આપણા જીવનમાં સત્સંગનો ઉત્તરોત્તર રંગ કેવો હોવો જોઈએ? ઉધ્વર્ગતિનો કે અધોગતિનો? એ આપણે વિચારવાનું છે. શ્રીજમહારાજના સ્વધામગમન પદી ધ્યાનાને એવો વિલાપ થયો કે મહારાજ અમને મૂક્તીને જતા રહ્યા. ત્યારે ભગવાન શ્રીહરિએ કહું કે, અમો પ્રગટ થઈને અનેક પરચા પૂર્યા છે છિતાં પણ અમને તમે નાશવંત ને મરેલા જાણ્યા? કહેવાનો ભાવાર્થ એ છે કે, પોતાની બુદ્ધિને એક બાજુ પર મૂક્તીને ભગવાનની આજામાં તત્ત્વર રહેવું. માટે જ શ્રીજમહારાજે સ.ગુ. શ્રી મુક્તાનંદ સ્વામીને બિરદાવ્યા.

મહાપ્રભુ શ્રી નીલકંઠ વર્ણી વન વિચારણ કરતા કરતા લોજમાં પધાર્યા ત્યારે ભગવાનના પરબ્રહ્મ તત્ત્વને ઓળખવાની શક્તિ કદાચ ન હતી, પરંતુ એટલું ચોક્કસ છે કે, મુક્તાનંદ સ્વામીને મોક્ષનો ખપ હતો. શ્રીજમહારાજના વર્ણી સ્વરૂપમાં કાંઈક દિવ્યપણું જાણ્યું એટલે સ્વામી વર્ણાને પોતાના આશ્રમમાં તેરી ગયા છે. સદગુરુવર્ય રામાનંદ સ્વામી પાસેથી જે થોડું ઘણું જ્ઞાન મેળવેલું હતું તે જ્ઞાનનો, તે બુદ્ધિનો મુક્તાનંદ સ્વામીએ ઉપયોગ કર્યો. તેથી શ્રીજમહારાજ પરબ્રહ્મ છે એમ જાણી શક્યા ન હતા. પરંતુ દિવ્યભાવ તો અવશ્ય જાણ્યો હતો. એટલે તો ભગવાનની નજીક આવ્યા હતા. પછી જ્યારે રામાનંદ સ્વામીએ પત્ર લખ્યો ત્યારે સ્વામીને આદેશ કર્યો કે, આ વર્ણી કોઈ સામાન્ય પુરુષ નથી માટે તેમની પાસેથી તમે યોગકણા શીખાને ને તેમના ગમતામાં સહૂ રહેજો. હજુ ભગવાન શ્રીહરિને ગાઢી નથી સોંપો પણ રામાનંદ સ્વામીની આજામાં વિશ્વાસ રાખીને મુક્તાનંદ સ્વામી શ્રીજમહારાજને થોડા સમર્પિત થયા. પોતે શ્રીજમહારાજ કરતા ઉંમરમાં મોટા હતા અને સંતમંડળમાં પણ અગ્રગણ્ય હતા. પરંતુ શ્રીજમહારાજમાં કાંઈક દિવ્યભાવ જોયો એટલે મહારાજની રૂપી જાણીને તેમના ગમતામાં રહેવા લાગ્યા. અને ભગવાન શ્રીહરિની આજાથી ગોખલો બૂર્યો ને શ્રી-પુરુષની સભા અલગ કરાવી.

હજુ આનાથી આગળ જ્યારે રામાનંદ સ્વામીના પોતે ઉત્તરાધિકારી હોવા છિતાંય રામાનંદ સ્વામીએ જ્યારે શ્રીજમહારાજની વરણી પોતાના ઉત્તરાધિકારી તરીકેની કરી છે ત્યારે ભગવાન શ્રીહરિની ગુરુ તરીકેની એ યોગ્યતાને પારખી, ધર્મની ધૂરા વહન કરી શકે એવી યોગ્યતા જોઈને

ભગવાની આજ્ઞા પ્રમાણે વર્તે તેનાથી ભગવાન જરાય છેટા નથી...

સત્સંગમાં આવ્યા પછી જીવાત્માએ ઘણી બધી બાબતો શીખવાની હોય છે. વ્યક્તિ જેવો છે એવોને એવો રહેવા જો પ્રયત્ન કરે તો એના માટે સત્સંગમાં ટકવું ઘણું મુશ્કેલ છે. શ્રીજમહારાજે પ્રથમ પ્રકરણના ૧૮માં વચનામૃતમાં કહે છે : “સત્સંગ મોર તો ગમે તેવો કુપાત્ર જીવ હોય તોય તેને નિયમ ધરાવીને સત્સંગ લેવો પણ સત્સંગમાં આવ્યા પછી કુપાત્પણું રાખે તો બાઈ અથવા ભાઈ જે હોય તેને સત્સંગ ભલાર કાઢી મેલવો અને જો ન કાઢે તો એમાંથી જાંઝું ભુંડું થાય, જેમ જે આંગળીને સર્પે કરરી હોય અથવા કિડિયારાનો રોગ થયો હોય અને તેટલું અંગ જો તુરત કાપી નાખે તો પંડે કુશળ રહે, ને તેનો લોખ કરે તો મારો લીગાડ થાય’ તેમ જે કુપાત્ર જીવ જરાય તેનો તત્કાળ ત્યાગ કરજ્યો. અને આ અમારાં વચન છે તે ભલા થઈને સર્વે જરૂર રાખજ્યો, તો જાણીએ તમે અમારી સર્વે સેવા કરી અને અમે પણ તમને સર્વેને આશીર્વાદ દઈશું અને તમો ઉપર ઘણા પ્રસન્ન થઈશું, કાં જે તમે અમારો દાખડો સુફળ કર્યો અને ભગવાનનું ધામ છે ત્યાં આપણા સર્વે ભેળા રહીશું.”

આજે આ વાત આપણાને એક સ્તૂપ્યક બતાવે છે કે સત્સંગમાં આવ્યા પહેલા જીવાત્માનું જીવન કે વર્તન કદાય કંઈક જુદી પ્રકારનું ભલે હોય પણ જે દિવસથી પૂર્ણ પુરુષોત્તમનારાયણ ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણની ઓળખાણ થાય તે દિવસથી જીવાત્માને કેવું જીવન જીવનું જોઈએ એનું જો કોઈ તાદ્દેશ્ય પ્રમાણ આપવું હોય તો આપણે શ્રીજમહારાજાના પરમભક્તરાજ ‘દાદાભાયર’ને પ્રમાણભૂત ગણી શકીએ છીએ. માત્ર દાદાભાયર જ ભગવાન શ્રીહરિની ખૂબ નિકટ હતા એવું નથી પણ જેણે જેણે ભગવાનની આજ્ઞામાં પોતાનું જીવન સમર્પિત કર્યું એવા તમામ ભક્તો ભગવાનને ઘણા વ્હાલા હતા. પરંતુ એના કરતા વિશેષ આપણે દાદાભાયરને જો વખાણતા હોઈએ તો એની પાછળનું તાત્પર્ય શ્રીજમહારાજ સ્વયં ગઢા અંત્ય પ્રકરણના ૨૪માં વચનામૃતમાં કહે છે : “દાદાભાયર અને તેમના ઘરના માણસોને અમને રાખ્યાનો ખપ છે તો એ પોતાનું ગમતું મૂકીને અમારા ગમતામાં વર્તે છે.” માટે ગઢણું અમને અમારાં જરાય છે. આ વાત આપણા જીવનમાં ખરેખર એક પ્રકાશનો પૂંજ ફેલાવે છે કે, ભગવાનને આપણા હદ્યમાં રાખવા હોય, જો ભગવાનને હંમેશા આપણી સાથે રાખવા હોય તો એક ભક્ત તરીકે આપણે આપણા મનનું ધાર્યું મૂકીને ભગવાન શ્રીહરિની આજ્ઞામાં વર્તતા થઈશું ત્યારે ભગવાન જરાય દૂર રહેવાના નથી. જેને ભગવાનને સમર્પિત થઈને જીવતા આવડે છે, જેને ભગવાનની આજ્ઞા, શિક્ષાપત્રીના વચનો પ્રમાણે જીવતા આવડે છે એના અંતઃકરણથી ભગવાન જરાય છેટા નથી.

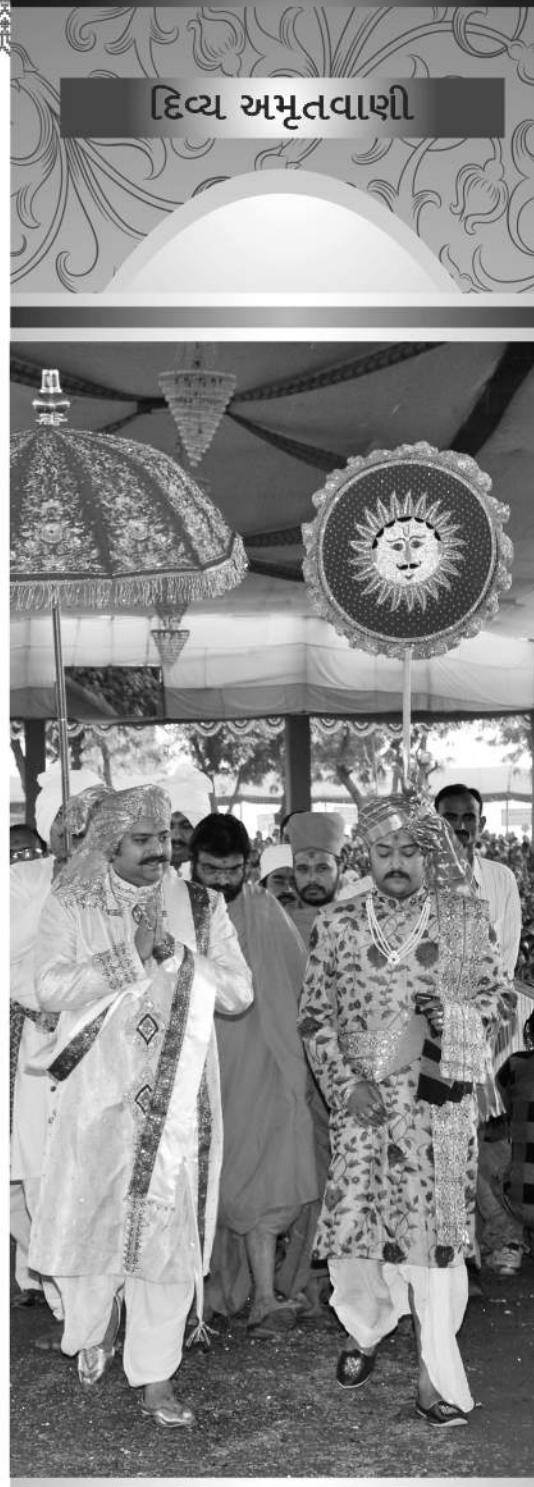
(તા. ૨૮-૧૨-૨૦૧૦ સવારે)

જાત નાશવંત છે, જો સાચું સુખ જોઈતું હોય તો અવિનાશણીનું ભજન કરો...

આ મહોત્સવનું નિર્માણ જીવનમાં ધર્મ અને ભક્તિનું બળ વધે અને પામર જીવાત્મા પરબ્રહ્મ પરમાત્મા સુધી પહોંચે એવા શુભ સંકલ્પથી કરવામાં આવેલું છે. ભારતીય વૈદિક સનાતન પરંપરા, વૈદિક સનાતન સંસ્કૃતિ એ પરબ્રહ્મ પુરુષોત્તમનારાયણના પ્રકાશથી પ્રકાશિત છે. અને એ પ્રકાશને જન-જન સુધી પહોંચાડવાનું જો કાર્ય થતું હોય તો એ સનાતન વૈદિક ધર્મની પરંપરા જે વૈષ્ણવ પરંપરા, રામાનંદ પરંપરા, નિર્ભાઈ પરંપરા આદિ અનેક જે સનાતન પ્રચલિત પરંપરાઓ છે, એ તમામ પરંપરાઓનો સ્વોત આજે ગઢપુરમાં એકત્રિત થયો છે એનો અમને ખૂબ આનંદ છે.

આપણી સંસ્કૃતિ આપણને એ શીખવે છે કે, ‘મોર પીંછે રણિયામણો’ મોરની સુંદરતા એના પીંછાઓથી વધે છે. આજે ભારતીય સનાતન વૈદિક પરંપરાની સંસ્કૃતિને રણિયામણી જોવી હોય તો આ પીંછાઓ જે લાગેલા છે તેનાથી એની અભિવૃદ્ધિ થઈ રહી છે. ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણના વંશમાં ધર્મકુળ પરિવારમાં અમને જન્મ મળ્યો ને જ્યારથી સમજણા થયા ત્યારથી અમે એકજ વાત અમારા ગુરુજનો પૂર્વાચાર્યશ્રીઓ, અમારા વડિલો પાસેથી સાંભળી છે કે જગત નાશવંત છે, જગતને જે સ્થિતિ, માન, પદાર્થ, મોટપ આ તમામ નાશવંત છે. જો સાચું સુખ જોઈતું હોય તો અવિનાશણીનું ભજન કરો. અને ભજન કરવું એટલું જ નહિ, પરંતુ તમારા યોગમાં આવે તે ભક્તોને પણ ભજન કરાવવું. ભગવાન શ્રીહરિ કહે છે : “કોઈને ભગવાને ધન આપ્યું છે તે ધન જો ધર્મને અર્થે, સત્કાર્યમાં ન વપરાય તો તે ધન વૃથા છે. કોઈને ભગવાને શક્તિ આપી છે એને કોઈ અબળાની આખર લૂંટાતી હોય કે ધર્મની હાનિ થતી હોય ત્યાં જો તે શક્તિનું પ્રદાન ન કરો તો તે શક્તિ પણ વૃથા છે.” તે જ રીતે આપણને મળેલું પરબ્રહ્મ પરમાત્મા તત્ત્વનું જ્ઞાન જો આપણે બીજાને ન આપીએ તો એ જ્ઞાન વર્યથ છે. માટે અમે જ્યારથી સમજણા થયા ને ભગવાનને અમે જેવા જાણ્યા છે, જેવા ઓળખ્યા છે તેવા અમારા ભક્તોને ઓળખાવવાની અમારી તમણા છે. અને એ કાર્ય અમે સત્સંગના એક સેવક તરીકે, ભગવાન શ્રીહરિના એક દાસ તરીકે, એમના દિકરા તરીકે કરીએ છીએ. કારણ કે રાષ્ટ્રને ચલાવવાની જવાબદારી જેટલી રાજ્યસભા કે વિધાનસભાની છે એનાંથીય વિશેષ જવાબદારી આ ધર્મસભાની છે. રાજ્યસત્તા પર બેઠેલ વ્યક્તિઓ કાંઈક નિર્માણ કરે અથવા કાંઈક ખંડન કરે તો એ લોતિક પદાર્થનું કરે છે. જ્યારે આ ધર્મસભામાં બેઠેલો સમાજ આપણા આત્માને જગાડી બેઠો કરે છે ને મંડન કરે છે તો આપણા આત્માનું પરમાત્મા સાથે કરે છે. ને ખંડન કરે છે તો આપણા આત્માનું માચા સાથેનું કરે છે. આ માચાના આવરણોને તોડી પરબ્રહ્મ પરમાત્મા સુધી પહોંચવાનો માર્ગ આ વિવિધ સંપ્રદાયોના માદ્યમથી આ સમાજ કરે છે.

(તા. ૨૮-૧૨-૨૦૧૦ બપોરે)

મહામંત્રના લેખનકાર્યથી આપણા મનની અપવિત્રતા દૂર થાય છે...

ભગવાને ભક્તોને ભગવાનપણાની જે પ્રતીતિ કરાવી એ પ્રતીતિને મહોત્સવના સ્વરૂપમાં વર્ષણ કરવું હોય, એ ભક્તોના કોડ પૂરા કરવા હોય તો આવા મહોત્સવો એના માટે બહુજ જરૂરી બને છે. જે જે ભક્તોને ભગવાને સંપત્તિ આપી છે, સન્મતિ આપી છે તે તે ભક્તોને આવું મહોત્સવરૂપી કોઈક માદ્યમ અને આવું કોઈ સ્થાન પ્રાપ્ત ન થાય તો એ વ્યક્તિ પોતાના બળે પોતાના અંતરના ભાવને વ્યક્ત (પ્રગટ) ક્યારેય ન કરી શકે.

(તા. ૨૮-૧૨-૨૦૧૦ સવારે)

શાસ્ત્રોમાં મહામંત્રનો મહિમા બતાવ્યો છે કે, આ મહામંત્ર ક્યારેય અપવિત્ર નથી થતો. વેદના કોઈ મંત્ર હોય, કોઈ વેદની શુદ્ધિ હોય તો તેનો જપ કરવાની અમૃક મચાદાઓ નક્કી કરવામાં આવી છે. પરંતુ ‘શ્રી સ્વામિનારાયણ’ મહામંત્ર એ એવો મહામંત્ર છે કે જેને પવિત્રદેહે, અપવિત્રદેહે કોઈપણ કાળ કે કોઈપણ સ્થિતિમાં આ મંત્રનો જપ કરીએ તો જેમ અભિનના સ્પર્શથી અપવિત્ર વસ્તુ પવિત્ર બને છે પણ અભિન ક્યારેય અપવિત્ર નથી બનતો તેમ આ મહામંત્રના જપથી, મહામંત્રના લેખનકાર્યથી આપણા અપવિત્ર મન અથવા મનમાં રહેલી અપવિત્રતા દૂર થાય છે પણ જે આ મહામંત્ર છે તે પવિત્ર જ રહે છે.

જીવનમાં અનેક વખત કથાઓ સાંભળી છે, અનેક શાસ્ત્રકારોએ આ વાતને પોતાના ગ્રંથોના માદ્યમથી સમાજ સુધી પહોંચાડવા પ્રયત્ન કરેલો છે. તો એ અગત્યની વાત શું છે? શા માટે આવા પ્રસંગો વારંવાર કરવામાં આવે છે? શ્રીમદ્ સત્સંગિજીવન ગ્રંથ એકવાર સાંભળ્યો કે વચ્ચનામૃત એકવાર સાંભળ્યું કે રામાયણ, મહાભારત અથવા ભાગવત એકવાર સાંભળ્યું તો પછી ફરીવાર એને સાંભળવાની જરૂરીયાત શા માટે ઉપસ્થિત થાય છે? તો એનો ઉત્તર બહુ સરળ રીતે સમજી શકાય કે, જ્યારે ચોમેર કળીયુગનું વાતાવરણ હોય, રાગદેષ-વિકાર-વ્યબિચાર આદિકના જંજાવાતો જ્યારે માણસના જીવન ઉપર પોતાનો પ્રભાવ નાંખતા હોય ત્યારે એના યોગમાં આવવાથી કે એનો સંગ કરવાથી વ્યક્તિના વિચારો અને કાર્યો ઉપર એની અસર દેખાય છે. ગઢા પ્રથમ પ્રકરણના રદ્દમાં વચ્ચનામૃતમાં પણ શ્રીજીમહારાજ આ

વાતની બહુ સુંદર રીતે નોંધ લેતા કહે છે : “સારો દેશ, સારો કાળ અને રૂડો સંગ પ્રામ થાય ત્યારે જીવાત્માને મોક્ષમાર્ગમાં કોઈ વિઘ્ન આવતું નથી ને કોઈ ખામી રહેતી નથી. પરંતુ જ્યારે વિપરીત દેશ, કાળ અને સંગપ્રામ થાય ત્યારે ભક્તોને ભક્તિમાર્ગની અંદર અનેક વિક્ષેપો આવે છે.”

ભગવાન શ્રીહરિને વચનામૃતમાં એક પ્રશ્ન પૂછવામાં આવ્યો કે, “હે મહારાજ ! સારો દેશ, સારો કાળ, સારો સંગ હોય ત્યારે તો સત્સંગની દટ્ઠતા રહે, પરંતુ જ્યારે વિપરીત દેશકાળ વર્તતા હોય ત્યારે પણ મોક્ષમાર્ગમાં વિઘ્ન ન થાય એવો કોઈ ઉપાય અમને બતાવો.” કારણ કે શ્રીજીમહારાજને ખબર હતી કે આ સંપ્રદાય કળિયુગમાં ચાલનારો છે. કળિયુગના વાતાવરણમાં રહીને ભક્તોએ ભક્તિમાર્ગ ઉપર ચાલવાનું છે.

અમો ઘણીવખત કહીએ છીએ કે, માણસને કોઈ હરાવતું નથી. પરંતુ એ વાત સત્ય છે કે ખરાબ સંગ થવાથી કે ભૂંડા દેશ-કાળનો યોગ થવાથી જીવાત્મા માયાની સામે હારે છે. પરંતુ એ ખરાબ સંગ કે ખરાબ દેશ-કાળની અસર જીવાત્મા ઉપર ક્યારે થાય ? જીવાત્માને પોતાના મોક્ષમાર્ગમાં સોપ્રથમ જો કોઈ બાધારણ બનતું હોય તો એનો સ્વભાવ છે. વ્યક્તિને એનો સ્વભાવ જ હરાવે છે. જેવો સ્વભાવ જીવાત્મા કેળવે છે, જેવી પ્રકૃતિ એ કેળવે છે તે સ્વભાવ અને પ્રકૃતિ જીવાત્માને એવી દિશા તરફ પ્રેરે છે. આપણે એમ કહીએ કે ખરાબ સંગ થવાથી જીવાત્મા સત્સંગમાંથી પડી ગયો. પણ પ્રશ્ન એ છે કે, તમને એવા વ્યક્તિ સાથે પ્રીતિ કેમ બંધાડી ? એની સાથે મિત્રતા કેમ થઈ ? જો તમારામાં એવા ગુણ અને વિચારો હોય તો જ તમને ખરાબ વ્યક્તિ સાથે પ્રીતિ થશે અને મિત્રતા બંધાશો. કોઈ દિવસ આપણો જોયું નથી કે બે વિપરીત સ્વભાવ-પ્રકૃતિવાળા વ્યક્તિઓમાં પરસ્પર ગાઢ મિત્રતા કે આત્મીયતા હોય. દેશ-કાળ એવી પરિસ્થિતિ છે કે તે આપણા કાબુમાં નથી. તે કર્મધીન છે એટલે કે ભગવાન એનો નિર્ણય આપણા કર્મો પ્રમાણે આપે છે અને એવા દેશ-કાળનો યોગ પણ આપે છે. પરંતુ સંગ એ એવી બાબત છે કે જેમાં વ્યક્તિ જીવાત્માન થઈને વર્તી શકે છે. જો સંગ કરવામાં સાવધાની ન રાખી તો જરૂર ભક્તિમાર્ગમાં વિઘ્ન આવે છે.

(તા. ૨૭-૧૨-૨૦૧૦ ખાંપોરે)

શ્રીજીમહારાજની ભક્તો ઉપરની કરુણા વર્ષની કોઈ સીમા નથી....

ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણે અનેક જીવાત્માના કલ્યાણને અર્થે આ પૃથ્વી ઉપર મનુષ્યતનું ધારણ કરી અનેક પ્રકારે પોતાના ઐશ્વર્ય-મતાપની જાંખી કરાવી, પોતાના સર્વોપરી સ્વરૂપની પ્રતીનિ કરાવી મુમુક્ષુઓને પોતાના શરણે લઈને કલ્યાણના અધિકારી બનાવ્યા છે.

આપણે ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણને સર્વોપરી કેમ માનીએ છીએ ? આપણે ભગવાન શ્રીહરિને દચાળું કેમ માનીએ છીએ ? એની પાછળાનું જો કોઈ કારણ હોય તો શ્રીજીમહારાજે પોતાના ભક્તો ઉપર જે કરુણાની વર્ષની કરુણા છે તેની કોઈ સીમા નથી. શાસ્વોએ જ્યારે મર્યાદાબાંધી, વેદોમાં ભક્તિ-ઉપાસનાના જ્યારે લેખ લખાણા ત્યારે અધિમુનિઓએ ખૂબ સાવધાની રાખી કે તેમાં કોઈ અભદ્રતા કે કોઈ વિકૃતિ ન આવે. અને તે માટે એને નિયમોથી બાંધી દીધી. અને શાસ્વોમાં જે નિયમો કે ધર્માનું અનુમોદન કરવામાં આવ્યું છે એનું પાલન પણ થયું જોઈએ. એને પણ હું સમર્થન આપું છું, પરંતુ આ નિયમોનું બધાન કોના માટે ? એક બધુ સુંદર દ્વારાંત છે કે, એક પિતા-પુત્ર ઉભા હતા. પુત્રએ જેમ એક મિત્ર પોતાના બીજા મિત્રની સાથે જેવો વ્યવહાર કરે તે રીતે પોતાના પિતાના ખભા ઉપર હાથ મૂકીને ઊભો રહ્યો. પિતાને આ ન રચ્યું અને પુત્રને કહ્યું : “બેટા ! હું તારો મિત્ર નથી, તારે મારા ખભા ઉપર હાથ મૂકીને ન ઊભું રહેવાય.” આવો વિવેક શીખવાડ્યો. એટલે પુત્રએ પોતાના પિતાને તેનો જવાબ આપતા કહ્યું : “પિતાજ ! કથામાં એવું કહેવામાં આવે છે કે, પુત્ર યુવાન થાય એટલે પિતાએ તેની સાથે મિત્ર સમ વ્યવહાર કરવો.” ત્યારે તેના પિતાએ તેને સુંદર ઉત્તર આપતા કહ્યું : “દિકરા ! એ શાસ્વોમાં જે બોધ લખ્યો છે તે મારા માટે લખ્યો છે, તારા માટે નહિનું !”

આ વાત બધુ રીતે સમજવાની છે. એ બોધ પિતાએ શીખવાનો છે પણ પુત્રએ એ બોધ વાંચીને કે સાંભળીને છૂટ ન લઈ લેવાય. અથવા તો તે પિતા માટેના ઉપદેશેલા બોધનું પુત્રએ અનુકરણ ન કરી શકાય. કહેવાનું તાત્પર્ય એ છે કે, શાસ્વોમાં ભક્તો માટે બધુ મર્યાદાઓ બાંધવામાં આવી છે. શ્રીજીમહારાજે વચનામૃતમાં પણ અનેક રીતે ઉપાસનાની મર્યાદા, ભક્તિની મર્યાદા, વ્યવહારની મર્યાદાઓ વગેરે બતાવી છે. અને એ મર્યાદાઓમાં જે રહે એઝે ભક્ત તરીકે અને સત્સંગી તરીકે શોભે. મર્યાદાની બહાર જો વર્તતો સત્સંગી તરીકે ન શોભે. પણ જેમ પિતાને પોતાના પુત્રની સાથે મિત્ર જેવો વ્યવહાર કરવાની છૂટ છે તેમ ભગવાનને પણ પોતાનો ભક્ત ગમે તેમ મર્યાદા બહાર વર્તતોપણ કરુણા કરવાની સ્વતંત્રતા છે. એ ધારે તો પામર પતિત કે કનિષ્ઠ જીવાત્મા હોય તેનું કેવળ દિનપાતથી કલ્યાણ કરે. એ ભગવાનની સ્વતંત્રતા અને સામર્થી છે. ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણને એટલા માટે આપણે સર્વોપરી માનીએ છીએ. બીજા સંપ્રદાયોના માધ્યમથી જો આપણે જોઈએ તો ખૂબ ભક્તિ, ખૂબ જપ કરો, ખૂબ જપ કરો, ખૂબ અનુષ્ઠાન કરો, એવા વિધવિધ પ્રકારો સાધનાના બતાવવામાં આવ્યા છે. પરંતુ આવા દચાળું ભગવાન આપણને બીજે કયાં મળશે. શ્રીજીમહારાજ કહે છે કે, દર્શન માત્રથી પણ મારે જીવાત્માનું કલ્યાણ કરવું. આ

શાકોત્સવ, રાસોત્સવ, ફૂલદોલોત્સવ વગેરે બધા ઉત્સવો એનું પ્રતિક છે. આપણે શાકોત્સવ કરીએ છીએ તેમાં રીંગણાની કિંમત જોતા એ સાવ હલકું શાક ગણવામાં આવે છે. પરંતુ આ ઉત્સવના માધ્યમથી એ હલકું રીંગણું પણ પરબ્રહ્માની પરમાત્માના યોગમાં આવ્યું તો એની પણ કિંમત વધી. આ ઉત્સવમાં રીંગણાનું મહત્વ નથી, પરંતુ એનાથી આપણે એ સમજવાનું છે કે, પામરમાં પામર કે પતિત જીવાત્મા હોય પણ જો એ ભગવાનના યોગમાં આવી જાય તો એ પણ અક્ષરધામનો અધિકારી બને છે. આ ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણની કરણા છે. (તા. ૩૦-૧૨-૨૦૧૦ સવારે)

શ્રી સ્વામિનારાયણ સંપ્રદાય એક જ છે, દ્રેખાં જૂદાચો છે જ નહિ...

સર્વાવતારી ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણ જ્યારે આ સંપ્રદાયની સ્થાપના કરી ત્યારે સંપ્રદાયને કદાચ અમદાવાદ, ભુજ, વડતાલ, ધોલેરા, જૂનાગઢ અને ગઠડા એવા દેશ વિભાગોમાં વહિવટી સરળતા માટે અને સુવ્યવસ્થા થઈ શકે તેમજ સંપ્રદાયના તમામ હરિભક્તોને સેવાભક્તિનો લાભ મળી શકે એટલા માટે જ વિવિધ દેશ-વિભાગોમાં વહેંચ્યો છે. પરંતુ જો ભગવાન શ્રીહરિના સંબંધ સાથે આપણી જીતને સરખાવીએ અને આપણા ને એમના સંબંધના માપદંશી જો માપીએ તો આ ‘શ્રી સ્વામિનારાયણ સંપ્રદાય’ એકજ છે, શિક્ષાપત્રી એક છે, ઉપાસના-ભક્તિ પદ્ધતિ એક છે, આરતી-ચેષ્ટા-નિત્યનિયમ, વેશભૂષા, માળા-કંઠી-નિલક-ચાંદલો આદિકમાં શ્રીજમહારાજે જૂદાચો (વિભાગ) નથી કર્યો. પરંતુ કેટલાક સમયથી સ્વાર્થવશ અમૂક વ્યક્તિઓ સંપ્રદાયમાં કદાચ ક્યાંક્યાં પ્રવેશ કરી ચૂક્યા, એવા વ્યક્તિઓએ આ સંપ્રદાયને પોતાના સ્વાર્થ માટે પોતાના નિહિત હેતુ માટે અલગ-અલગ વાડા, વર્ગો, બંડોમાં વિભાજીત કરી નાંખ્યો હતો.

અમે બાળપણથી આ સત્સંગને જોતા આવ્યા છીએ. પ.પૂ. ધ.ধુ. આચાર્ય શ્રી નરેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજશ્રી સાથે સત્સંગમાં અમે ખૂબ વિચારણ કર્યું છે. ત્યારથી અમે જોતા આવ્યા છીએ કે આ સંપ્રદાય ખૂલજ શક્તિશાળી અને સમગ્ર વિશ્વમાં ‘સર્વોપરી સંપ્રદાય’ હોવા છતાં પણ અને જેના કારણે આ સંપ્રદાય જીવિત છે એવા દિવ્ય સિદ્ધાંતો હોવા છતાં પણ સંપ્રદાય વિવિધ વિભાગોમાં વહેંચાયેલો હતો. અમે ઘણીવખત દોષાંત આપીએ છીએ કે, માળાની કિંમત ત્યારે જ હોય કે જ્યારે તે એક સૂત્રમાં બંધાયેલી હોય. મણકા ગમે તેટલા સુંદર હોય પણ વેર-વિભેર થયેલા હોય તો તેની કોઈ કિંમત થતી નથી. અથવા તો વેર-વિભેર થયેલા માળાના મણકાને ખોબામાં રાખી તેનાથી મંત્રજ્ઞપ કરે તો તેથી કોઈ ફળપ્રાપ્તિ પણ થતી નથી. માળાનું ફળ તો ત્યારે મળે જ્યારે તે એક સૂત્રમાં ગુંધાયેલી હોય, એમાં નિયમ પ્રમાણે ગણતરીના મણકા હોય, એના ઉપર મર્યાદારૂપી મેર હોય, જેને વટાવીને આગળ ન જવાય. આ તમામ સિદ્ધાંતોની સાથે જો માળા ફરે તો તે માળાનું ફળ મળે છે. કાર્યની ફળશુદ્ધિ ત્યાં હોય જ્યાં સિદ્ધાંતમાં રહીને કાર્ય થતું હોય. આપણા સંપ્રદાયની આટલી વિશાળ શક્તિ હોવા છતાં પણ વેર-વિભેર થયેલા સંપ્રદાયની કોઈ ફળશુદ્ધિપ્રાપ્ત ન હતી.

અમારા અંતરમાં ઘણા સમયથી એ ઈચ્છા હતી કે, શ્રી સ્વામિનારાયણ

આ મહામંત્ર મહોત્સવના યશના ભૌક્તા શ્રીહરિદ્વિષ્ણુ મહારાજ છે...

આ આંતરરાષ્ટ્રીય ‘શ્રી સ્વામિનારાયણ મહામંત્ર મહોત્સવ’ માત્રને માત્ર સર્વાવતારી ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણની પ્રસંગતા માટે જ ઉજવવામાં આવ્યો છે. આ મહોત્સવની સફળતાના પાચાંથી જે તમામ સ્વયંસેવક ભાઈઓ તથા બહેનોને અમો હૃદયથી નિરદાવીએ છીએ. જેમણે રાત્રિ-દિવસ જોયા વિના, દેહના દુઃખને કે અગવડતાને પણ ગાંધકાર્યા વિના, ભગવાનના ભક્તોની તન-મનથી સેવા કરી છે. આ મહોત્સવના તથા યજના કે કથાના તમામ યજમાનો, સહયજમાનોને તેમજ જેમણે આ મહોત્સવમાં કેવળ પોતાની શક્તા અર્પણ કરી છે તેમને પણ ભગવાન શ્રીહરિ અનોકગાણું પુણ્યફળ આપે તેવી શ્રીજમહારાજના શ્રીચરણોમાં પ્રાર્થના કરી હૃદયથી આશીર્વાદ આપું છું.

સંતોએ પોતાની જવાબદારી નિભાવતા ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણની દીક્ષા ચુંદી જે ઓઢી છે તેનું અણા અદા કરવા માટે અને ભગવાન શ્રીહરિની પ્રસંગતા મેળવવા માટે રાત્રિ-દિવસ જોયા વિના આ મહોત્સવને સફળ કરવા માટે ખાસ કરીને અમારા યુવાન સંતોએ જેમ અમારી જીભ વળે, જેમ અમારો વિચાર થાય તેમ અમારા સ્વપ્રને સાકાર કરવા જે જે સંતોએ અથાગ દાખડો કર્યો છે તેમને પણ હૃદયથી આશીર્વાદ આપું છું કે, તમારું બ્રહ્મતેજ વધે, તમારો વૈરાગ્ય બળવાન થાય ને ભગવાન શ્રીહરિનું સ્વરૂપ તમારા હૃદયમાં વસે.

અને અંતમાં આ મહોત્સવમાં નિર્માણના સંકલ્પસમાન આ જે કંઈ પણ આપણે માણી રહ્યા છીએ ને અનુભવ કરી રહ્યા છીએ એ તમામ કાર્ય અને સિદ્ધિના પ્રેરણાસ્થોત એવા આપણા સૌના ગુરુવર્ય P.P. સનાતન ધ.ধ. ૧૦૦૮ શ્રી આચાર્ય શ્રી અજેન્ડ્રપ્રસાદજી મહારાજશ્રી તથા અ.સૌ. P.P. માતુશ્રી, જેઓ સમગ્ર મહોત્સવના પ્રેરણાસ્થોત છે. આ સમગ્ર શક્તિ એમની છે,

પ.પૂ. સનાતન ધ.ধ. ૧૦૦૮
શ્રી આચાર્ય શ્રી અજેન્ડ્રપ્રસાદજી મહારાજશ્રી

તેઓની શક્તિએ આ કામ થયું છે અને જેના કારણે જ આ સમગ્ર મહોત્સવ સફળ બન્યો છે. આજે આ લાખો હરિભક્તોની હૃદયની ભાવના હતી, તેથી આ સમગ્ર મહોત્સવ દરમ્યાન પ.પૂ. આચાર્ય મહારાજશ્રી પોતાની શક્તિ દ્વારા દિવ્ય સ્વરૂપે અહિં વિરાજમાન રહ્યા છે. જેમ શ્રીજમહારાજે ભક્તોને આ મહોત્સવ દરમ્યાન પોતાની દિવ્ય ઉપસ્થિતિના અંધાણ આપ્યા છે તેમ તેમના જ અપરસ્વરૂપ પ.પૂ. આચાર્ય મહારાજશ્રીએ પણ પોતાની ઉપસ્થિતિનો દિવ્ય અનુભવ આ મહોત્સવ દરમ્યાન અનેકવાર આપણાને કરાવ્યો છે. એવા પ.પૂ. ઘ.ધુ. આચાર્ય મહારાજશ્રીના શ્રીચરણોમાં પણ હું શત: શત: પ્રણામ કરું છું.

હાલા ભક્તજનો ! સંતો-હરિભક્તો એમ કહેતા હતા કે, આ મહોત્સવનો બધો ભાર લાલજી મહારાજ ઉપર હતો. પરંતુ હું એમ કહું છું કે, મારામાં એવી કોઈ શક્તિ સામર્થી કે પ્રતાપ નથી, આ જે કાંઈ પણ પ્રતાપ છે એ મારા ઈષ્ટદેવ, મારા દાદા, અનંતકોટિ બ્રહ્માંડના અધિપતિ પૂર્ણ પુરુષોત્તમ ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણનો છે. એટલે આ સમગ્ર મહોત્સવના ચરણના ભોક્તા શ્રીહરિકૃષ્ણ મહારાજ છે. આજે હું એમના ચરણારવિંદમાં કોટિ કોટિ પ્રણામ કરી આ સમગ્ર મહોત્સવનો દિગંતમાં વિજય થયો છે તેનો યશ-કીર્તિ શ્રીહરિકૃષ્ણ મહારાજના શ્રીચરણોમાં સમર્પિત કરું છું.

અમે આ સત્સંગમાં જે કાંઈ પણ કાર્ય કરીએ છીએ એ ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણના બિલુદ પ્રમાણે, એમની આશા પ્રમાણે એમના એક સૈનિક થઈને, એક દાસ થઈને પ.પૂ. આચાર્ય મહારાજશ્રીની સંકલ્પની સેનાના એક સેનાની થઈને અમે માત્ર સેવાનું કાર્ય કરીએ છીએ. અને અમે ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણના શ્રીચરણોમાં પ્રાર્થના કરીએ છીએ કે, અમારો શ્વાસ ચાલે ત્યાં સુધી આ સેવા કાર્ય અમે એક દાસ થઈને કરતા રહીએ એવી અમારા ઉપર કૃપાદિસ્તિ રાખજો.

(તા. ૩૧-૧૨-૨૦૧૦ સવારે)

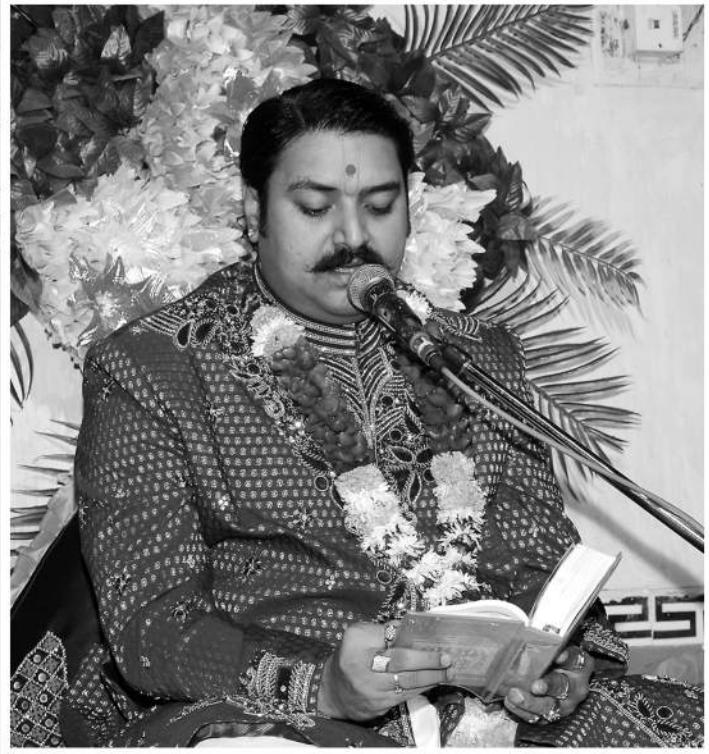
અનુસંધાન પેજ ૧૭નું ચાલું...

તરવાર લે.'

આમ, લોજની પ્રથમ મુલાકાત વખતે મુક્તાનંદ સ્વામીનો જે રંગ હતો અને આજે આ પદ બનાવ્યું ત્યારે સ્વામીની નિષ્ઠાની જે ઉદ્ઘાગતિ હતી, જે રંગ હતો તે જોઈને શ્રીજમહારાજે મુક્તાનંદ સ્વામીના વખાણ કર્યાંકે, સ્વામીનો ચટઠો ને ચટઠો રંગ છે.

સત્સંગમાં નવા નવા આવ્યા હોઈએ ને એકદિવસ પૂજાપાઠ ન થાય, મંદિરે એકાદ દિવસ ન જવાય તે કદાચ ચાલે, પરંતુ સત્સંગમાં આપણે પેટોઓ થઈ ગઈ હોય, બાપ-દાદા વખતથી સત્સંગ હોય ને સત્સંગમાં રહ્યા પછી પણ મુક્તાનંદ સ્વામીને જેવી ખુમારી હતી, જેવો ચટઠો ચટઠો રંગ હતો તેવો આજે આપણા જીવનમાં પણ સાચા સત્સંગના સિદ્ધાંતો મૂકીને બીજે કદાચ માન-પાન, લોભ, મોટપ, લાલચ જેવા અનેક શત્રુઓના માધ્યમથી આપણે સત્સંગનો માર્ગ ભૂલીને અવળે માર્ગ જઈએ છીએ તો આપણે આપણી જાતને કેટલી વિકારવી જોઈએ ? જે આપણે ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણને સર્વોપરી સમજજતા હોઈએ તો એમની આશા તથા સિદ્ધાંતોમાં વર્તવા પ્રયત્ન કરજો. કારણ કે મચ્છર નાનું જ છે પણ હાથીના કાનમાં જો પેસી જાય તો ગજરાજને પણ ઢાળી દે છે. એમ આજા નાની જ છે, પરંતુ એ આશા પણ જો લોપાણી, નાની એવી પણ ભૂલ જો કરીએ તો એ આપણાને સત્સંગમાંથી પાડી દે છે. લખચોરાશીના ફેરા ટાળવા માટે આપણે લાખો જન્મોથી પ્રયત્ન કરીએ છીએ, પરંતુ જો નાની એવી ભૂલ ભગવાનથી આપણને વિમુખ કરી દે છે. માટે વ્હાલા ભક્તો ! ખૂબ સાવધાન બની, ભગવાનનો સર્વોપરી મહિમા સમજું, મહામંત્રનો મહિમા સમજાય એ આ મહામંત્ર મહોત્સવના માધ્યમથી આપણે દટ કરવાનું છે.

(તા. ૨૭-૧૨-૨૦૧૦ ખાંડે)

પોતાની સ્વીકૃતિ આપી છે. છતાં પણ પોતાના ગુરુ પ્રત્યેની નિષ્ઠાને કારણે જ્યારે શ્રીજમહારાજ રામાનંદ સ્વામીની ગાદી ઉપર બેસવા જાય છે ત્યારે મહારાજનું કંઠું પકડીને રોકે છે. પરંતુ જ્યારે ખાખરાના વનમાં રામાનંદ સ્વામીએ દિવ્ય સ્વરૂપે જ્યારે ભગવાન શ્રીહરિની ઓળખાણ કરાવી છે ત્યારે મુક્તાનંદ સ્વામીએ ભગવાન શ્રીહરિને ગુરુની ગાદી ઉપર બેસાર્યા છે ને આરતી ઉતારી છે. પણ હજુ એક વાત આગળ પોતાના ગુરુપ્રત્યે ભાવ હોવાને કારણે પોતાની પૂજામાં રામાનંદ સ્વામીની કૌપીનનો કટકો રાખતા. સંપ્રદાયનો ઈતિહાસ બતાવે છે કે, શ્રીજમહારાજને ભગવાન માન્ય પછી પણ મનુષ્ય સ્વભાવ કર્યાં કર્યાં આડો આવે છે, બુદ્ધિ કર્યાં કર્યાં આડી આવે છે ને પૂર્ણ પુરુષોત્તમ ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણ પ્રત્યેની શુદ્ધ પતિત્રતાની ભક્તિ કેવી હોય એ સમજવા માટેનો આ પ્રસંગ છે.

સ.ગુ. ચૈત્ન્યાનંદ સ્વામીને આ વાતની જાણ થઈ ત્યારે સ્વામીને તેમના ઉતારે આવીને શુદ્ધ પતિત્રતાની ભક્તિ વિષે કહું ત્યારે મુક્તાનંદ સ્વામીને પોતાની ભક્તિમાં કર્યાશ સમજાણી એટલે પોતાની પૂજામાંથી એ કૌપીનના કટકાને વિસર્જિત કરી દીધો છે. અને પોતાની પૂજા તથા ઉપાસના શુદ્ધ કરી છે. પોતાની કસર કાઢી નાંખી તે જ વખતે તેમણે ઈતિહાસિક ચાર પદો રચ્યાં :- 'છાંડી કે શ્રીકૃષ્ણાદેવ ઓર કી જો કરં સેવ, કાટી ડારો કર મેરો તીખી'

અનુસંધાન પેજ ૨૩નું ચાલું...

સંપ્રદાયના અમદાવાદ, ભુજ, વડતાલ, ધોલેરા, જૂનાગઢ અને અને આનંદ એ વાતનો છે કે સંપ્રદાયના તમામ હરિભક્તાને એક સંમુદ્રાય એક સૂત્રના તાંત્રણીથી બાંધવા છે. આજે અમને ગોરવ અને આનંદ એ વાતનો છે કે સંપ્રદાયના તમામ હરિભક્તાને એ અમારા આ સંકલ્પ અને કાર્યમાં સહભાગી બન્યા છે. આ કાર્ય સિદ્ધ કરવા અમે એકલાએ જ વિચરણ કર્યું છે એવું નથી, સંતોષે પણ અમારી આશા પ્રમાણે રામિ-દિવસ જોયા વિના ગામોગામ-શહેરો-શહેર વિચરણ કરી હરિભક્તાને સાચી સમજણા આપીને સત્સંગને જગૃત કર્યો છે.

આ મહોત્સવ માત્રને માત્ર સર્વાવતારી ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણના સિદ્ધાંતોનું પુનઃસ્થાપન કરવા, પ.પૂ. ધ.ধ. આચાર્ય મહારાજશ્રીનો સંકલ્પ છે કે, સંપ્રદાયની શુદ્ધિ અને વૃદ્ધિ કરવી છે. એ સંકલ્પની પૂર્તિ કરી ભગવાન શ્રીહરિના મસ્તક પર વિરાજમાન સુવર્ણના મુગટ ઉપર કંંગી સમાન સાબિત થયો છે.

‘શ્રી સ્વામિનારાયણ’ મહામંત્ર તમને અને અમને બધાયને એક તાંત્રે બાંધનારો મહામંત્ર છે. સંપ્રદાયમાં અમૃત તત્ત્વો આ મહામંત્રનો વિકૃત અર્થાટન કરીને હરિભક્તાનો ઉપાસનામાં ફેર પાડવાનો મિથ્યા પ્રયત્નો કરી રહ્યા છે. પરંતુ ‘શ્રી સ્વામિનારાયણ’ મહામંત્રનો યર્થાર્થ સ્વરૂપમાં મહિમા સમજને જો જ્પ કરવામાં આવે તો જ તેનું ફળ પ્રામણ થાય છે ને અકારદામની પ્રાસિ કરાવે છે.

આજે મહોત્સવની પૂર્ણાખૃતિની પૂર્વસંદ્યા છે. જો કે આવતી કાલે આપણે સહુ વિખૂટા પડવાના છીએ. પરંતુ ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણની સાક્ષીએ કહું છું કે, જો ભગવાન શ્રીહરિના સ્થાપેલા સિદ્ધાંતોનું આપણું લક્ષ જો એક હશે તો આપણે ગમે તે પ્રાંત કે ગમે તે દેશમાં, કે ગમે તે ગામમાં વસતા હોઈશું પણ આપણે એકબીજાની જરાપણ ફૂર નથી. આપણે હું મેશા સાથે, સાથે ને સાથે જ છીએ. અને આ દુનિયામાં સાથે છીએ એમ નહિ, પરંતુ આ શરીર છોડ્યા પછી ભગવાન શ્રીહરિના ધામમાં પણ આપણે સાથે રહીશું, એમાં જરાય શંકા ન કરશો. માટે મનમાં વિખૂટા પડવાની જ્વાનીને ભૂલીને જે ભાવ અને

ઉત્સાહથી આ મહામંત્ર મહોત્સવને એક સિંહગર્જનાથી જેમ ગઢા આદિક દેશના તમામ સંતો તથા સમગ્ર હરિભક્ત સમુદ્રાય એક સૂત્રના તાંત્રણીથી બાંધવા છે. આજે અમને ગોરવ અને આનંદ એ વાતનો છે કે સંપ્રદાયના તમામ હરિભક્તાને એ અમારા આ સંકલ્પ અને કાર્યમાં સહભાગી બન્યા છે. આ કાર્ય સિદ્ધ કરવા અમે એકલાએ જ વિચરણ કર્યું છે એવું નથી, જોરથી સિંહગર્જના કરી આવતા જૂનાગઢના ‘શ્રી સ્વામિનારાયણ મહામંત્ર મહોત્સવ’ની આપણે તૈયારી શરૂ કરી દઈશું.

હું હજું થાક્યો નથી, હું હજું હાર્યો નથી,
હું હજું થંભ્યો નથી...

હું કરી કરીને કહું છું કે, ‘હું હજું થાક્યો નથી, હું હજું હાર્યો નથી, હું હજું થંભ્યો નથી, હું સંપ્રદાયમાં એકેએક ગામદા ખૂંદી એકેએક હરિભક્તાના ઘેરઘેર જઈ થેમને હાથ જોડી જોડીને ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણે સ્થાપેલા સત્ય માર્ગ ઉપર ચલાવવા પડશે તો ચલાવીશ.’ ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણને ઓળખાવવા માટે આ શરીરને કુરબાન કરવું પડશે તો હું અને પણ કુરબાન કરીશ. અને હું ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણને પ્રાર્થના કરું છું કે, છેલ્લા શાસ સુધી મને આવીને આવી નિષા રહે, જે મારા માવતરે મને શિક્ષણ આપ્યું છે, જે મારા ગુરુજનોએ મને શિક્ષણ આપ્યું છે એ આ સંપ્રદાયમાં હું વધારે ને વધારે વહેંચી શકું એવી ભગવાન શ્રીહરિ સ્થાપિત શ્રી ગોપીનાથજી મહારાજ, શ્રી લક્ષ્મીનારાયણ દેવ, શ્રી નરનારાયણ દેવ, શ્રી રાધારમણ દેવ, શ્રી મદદોહનજી મહારાજ આદિ દેવોના શ્રીચરણોમાં નતમસ્તક થઈ પ્રાર્થના કરું છું. સૂર્ય ને ચંદ્ર તપે ત્યાં સુધી શ્રી સ્વામિનારાયણ સંપ્રદાયનો સૂર્ય તપતો રહે ને એમનો પ્રકાશ સમગ્ર વિશ્વમાં તમામ જીવાત્માઓને શાંતિ અને આનંદ આપતો રહે ને આ સંપ્રદાયના માધ્યમથી, મહામંત્રના ઉદ્ઘોષના માધ્યમથી સમગ્ર વિશ્વમાં સુખ-શાંતિ, ધર્મ, અને આનંદની સ્થાપના થાય તેવી ભગવાન શ્રીહરિના પાવનકારી ચરણારવિંદમાં પ્રાર્થના કરું છું.

(તા. ૩૦-૧૨-૨૦૧૦ બપોરે)

ગટપુરપતિ શ્રી ગોપીનાથજી મહારાજના વયોવૃદ્ધ પૂજારી પૂ. સ.ગુ. બ્રહ્મ. શ્રી ચંદ્રપ્રકાશાનંદજીનો આકારવાસ

ગટપુરપતિ શ્રી ગોપીનાથજી મહારાજના વયોવૃદ્ધ પૂજારી પૂ. સ.ગુ. બ્રહ્મચારી શ્રી ચંદ્રપ્રકાશાનંદજી તા. ૬-૨-૨૦૧૧ મહા સુદ - ઉના રોજ ભગવાન શ્રીહરિનું આંદ્ર સમરણ કરતા કરતા અકારવાસી થયા છે.

પૂ. બ્રહ્મચારી શ્વામીશ્રીએ વડતાલમાં દ વર્ષ, ધોલેરામાં ૨ વર્ષ, અમદાવાદમાં ૨ વર્ષ, શ્રી લક્ષ્મીવાડી-ગઢપુરમાં ૪ વર્ષ અને શ્રી ગોપીનાથજી મહારાજની પૂજારી નરીકે વર્ષો સુધી સેવા કરી હતી. વિશેપમાં તેઓશ્રીએ ગઢપુર મંદિરના ૧૫ વર્ષ સુધી દૂસ્તી નરીકે રહીને પણ અનેરી સેવા કરી હતી. જે ભૂલી શરૂઆત તેમ નથી. પરંતુ ભગવાન શ્રીહરિને ગમ્યું તે સાચું તે ન્યાયે આપણે સર્વ શીજીમહારાજના શ્રીચરણોમાં પ્રાર્થના કરીએ છીએકે, પૂ. બ્રહ્મચારી શ્વામીના મંડળના સંતો પૂ. બ્રહ્મ. શ્રી ચંદ્રપ્રકાશાનંદજી અને પૂ. બ્રહ્મ. શ્રી કપિલેચરાનંદજી વગેરે સંતોને બળ મળે એવી પ્રાર્થના....

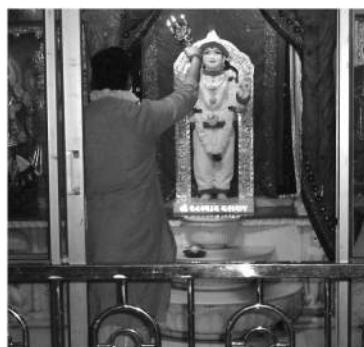

સત્સંગ સમાર્યાર પત્રિકા

સ્વામી ધનશ્યામદાસજી તથા સ્વામી ધર્મવલ્લભદાસજી - રઘુવીરવાડી

કાયાવરોહણ (કાનમ પ્રદેશ)ને આંગણે પ.પુ. લાલજી મહારાજશ્રીના દિવ્ય સાનિધ્ય યોજાયેલ 'દિવ્ય શાકોત્સવ' તથા 'સત્સંગ સભા' (તા. ૧૩-૧-૨૦૧૧)

કંડારી(કાનમ પ્રદેશ)ને આંગણે શ્રી સ્વા. મંદિરમાં બિરાજમાન બાળપ્રભુશ્રીની આરતી ઉતારતા તેમજ દર્શન-અમૃતવાણીઓ લાભ આપતા પ.પુ. લાલજી મહારાજશ્રી. (તા. ૧૮-૧-૨૦૧૧)

ઉત્તરાજ (કાનમ પ્રદેશ)ને આંગણે પ.પુ. લાલજી મહારાજશ્રીના દિવ્ય સાનિધ્ય યોજાયેલ 'દિવ્ય શાકોત્સવ' તથા 'સત્સંગ સભા' (તા. ૧૮-૧-૨૦૧૧)

કારેતીલાગ-વડોદરાને આંગણે પ.પુ. લાલજી મહારાજશ્રીના દિવ્ય સાંનિધ્ય યોજાયેલ 'દિવ્ય શાકોત્સવ' તથા 'સલંગ સભા' (તા. ૧૮-૧-૨૦૧૧)

વડોદરાને આંગણે ભોયકા નિવાસી શ્રી કૃપટમંજુન ટેવ મંડળ દ્વારા પ.પુ. લાલજી મહારાજશ્રીના દિવ્ય સાંનિધ્ય યોજાયેલ 'દિવ્ય શાકોત્સવ' તથા 'સલંગ સભા' (તા. ૧૮-૧-૨૦૧૧)

હેજરાબાદ (વડતાલ પ્રદેશ)ને આંગણે શ્રી સ્વા. મંદિરમાં બિસાજીમાન દાકોરજાની આરતી ઉતારતા નેમજ દર્શન-અમૃતવાણીનો લાભ આપતા પ.પુ. લાલજી મહારાજશ્રી. (તા. ૨૦-૧-૨૦૧૧)

વાધોડીયા (કાનમ પ્રદેશ)ને આંગણે પ.પુ. લાલજી મહારાજશ્રીના દિવ્ય સાંનિધ્ય યોજાયેલ 'દિવ્ય શાકોત્સવ' તથા 'સલંગ સભા' (તા. ૨૦-૧-૨૦૧૧)

શક્તપરા-ભોગ (ગાંધુર પ્રદેશ)ને આંગણે પ.પૂ. આચાર્ય મહારાજશ્રીની આશાથી યોજાયેલ
નૂતન મંદિરનો "આતમહૃત-ભૂમિપૂજન મલોત્સવ" (તા. ૨૪-૧-૨૦૧૧)

કલ્યાણપર (ગાંધુર પ્રદેશ)ને આંગણે પ.પૂ. આચાર્ય મહારાજશ્રીની આશાથી યોજાયેલ નૂતન
મંદિરનો "આતમહૃત-ભૂમિપૂજન મલોત્સવ" (તા. ૨૮-૧-૨૦૧૧)

ધારી ગુણાણી (જૂનાગઢ પ્રદેશ)ને આંગણે પ.પૂ. આચાર્ય મહારાજશ્રીની આશાથી યોજાયેલ નૂતન
મંદિરનો "આતમહૃત-ભૂમિપૂજન મલોત્સવ" (તા. ૨૮-૧-૨૦૧૧)

પીરવડ (જૂનાગઢ પ્રદેશ)ને આંગણે પ.પૂ. આચાર્ય મહારાજશ્રીની આશાથી યોજાયેલ નૂતન
મંદિરનો "આતમહૃત-ભૂમિપૂજન મલોત્સવ" (તા. ૨૮-૧-૨૦૧૧)

પીપરડી (ગાંધુર પ્રદેશ)ને આંગણે પ.પૂ. આચાર્ય મહારાજશ્રીની આશાથી યોજાયેલ નૂતન મંદિરનો
"આતમહૃત-ભૂમિપૂજન મલોત્સવ" (તા. ૧૦-૧-૨૦૧૧)

અટાણસુખ (જૂનાગઢ પ્રદેશ)ને આંગણે પ.પૂ. આચાર્ય મહારાજશ્રીની આશાથી યોજાયેલ નૂતન
મંદિરનો "આતમહૃત-ભૂમિપૂજન મલોત્સવ" (તા. ૧૪-૨-૨૦૧૧)

બગસરા(જૂનાગઢ પ્રદેશ)ને આંગણે પ.પૂ. આચાર્ય મહારાજશ્રીની આશાથી યોજાયેલ 'શાકોત્સવ તથા દિવ્ય સત્સંગ સમા' (તા. ૧૦-૧-૨૦૧૧)

॥ શ્રી સ્વામિનારાયણો વિજયતેતરામુ ॥

ગાંધુર થી જુનાગઢ ભવ્ય પદ્યાત્રા

તા. ૧૫-૦૩-૨૦૧૧, ફાગણ સુદ-૧૦ થી
તા. ૨૦-૦૩-૨૦૧૧, ફાગણ વદ-૧ સુધી

પ્રયોજક : પૂ. સદ. સ્વામી શ્રી લક્ષ્મીપ્રસાદદાસજી - બગસરા

શ્રી ગૌપીનાથજી મહારાજ - ગાંધુર
જુનાગઢ શ્રી હરિકૃષ્ણ મહારાજ તથા રાધારમણ દેવનો પણાલિસેક
તા. ૨૧-૦૩-૨૦૧૧, ફાગણ વદ-૨ને દિવસ સવારે ૫:૦૦ કલાકે

પ.પૂ. ૧૦૮ શ્રી નૃગોઙ્ક્રમસાદજી મહારાજને વરદ હસ્તે થશે.

પદ્યાત્રાનો રૂપ : ગાંધુર, ટસા, ચાંવડ, લાઠી,
અમરેલી, બગસરા, ભેંસાણ, જૂનાગઢ

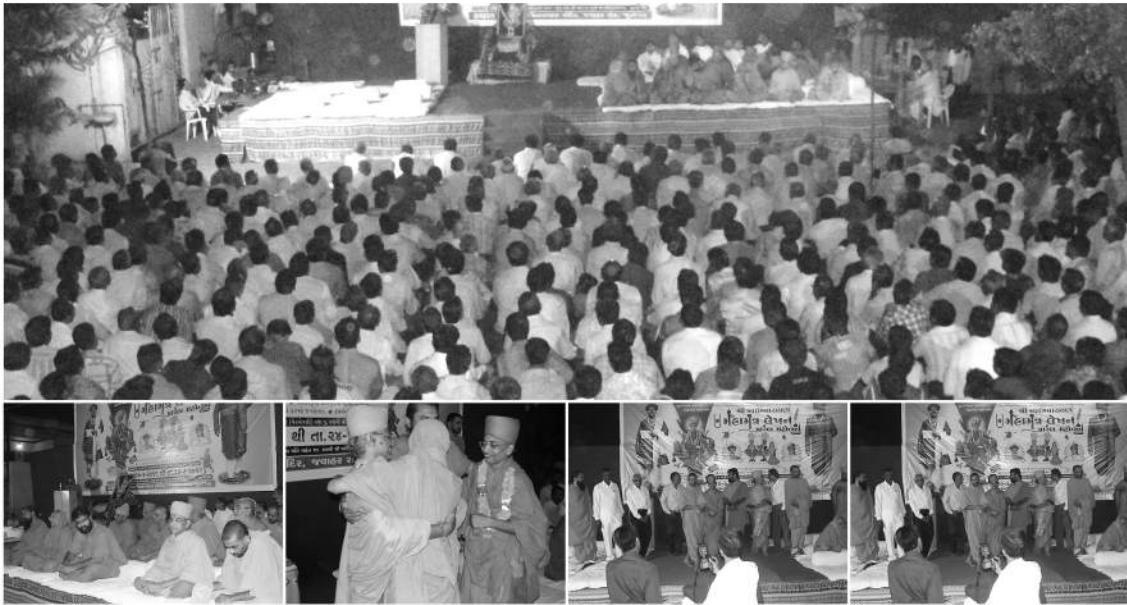
આયોજક : શ્રી લક્ષ્મીનારાયણ ટેવ ગાંધુર ધર્મરૂપુણ આશ્રિત જુનાગઢ ગઢા વડતાલ દેશ
સત્સંગ સમાજ ભગવાન શ્રી સ્વામિપારાયણ સ્વામિપિત સિધ્ઘાંત પ્રસ્થાન વિજય પદ્યાત્રા

સંપર્ક : અદ્ભુતસ્વરૂપ સ્વામી - મો.૮૧૨૮૬૮૯૫૦૪, ૮૪૦૮૬૮૨૬૦૬

સુરતને આંગણે પ.પૂ. આચાર્ય મહારાજાની તથા પ.પૂ. લાલજી મહારાજાની આશાદી યોજાયેલ પૂ. સંતોના સાંનિધ્યમાં યોજાયેલ 'શ્રી સ્વામિનારાયણ સત્સંગ યુવા જગૃતિ સભા' (તા. ૩૦-૧-૨૦૧૧)

ઘોરા(ઉમરેઠ)ને આંગણે માય માસમાં માય સ્નાન કરતા બાળકો, યુવાનો, આબાલ-વૃદ્ધ વગેરે ભક્તો.

સુરતને આંગણે ધર્મકુળ આચિત શ્રી સ્વામિનારાયણ સત્સંગ સમાજ દ્વારા યોજાયો શ્રી રાધારમણ દેવ ટેમ્પલ બોર્ડના ચેરમેનશ્રી, મહંતશ્રી તથા ટ્રસ્ટીસભ્યોનો 'અભિવાદન સત્કાર સમારોહ' (તા. ૧-૧-૨-૨૦૧૧)

॥ શ્રી સ્વામિનારાયણ વિજયનતરમણ ॥

પ.પૂ. ૫.કુ. ૧૦૦૮ શ્રી વિદ્યમાન આચાર્ય શ્રી શરૂપદ્રાવાદજી મહારાજાની રૂપ આશીર્વાઈ સહ આશાદી નૂતન શ્રી સ્વામિનારાયણ મહિલા મંદિર - માંડવીનો ભવ્ય

મૂર્તિ પ્રતિષ્ઠા મહોત્સવ

અંતર્ગત ત્રિદિનાત્મક સત્સંગ ફાનયણ

વક્તા :- પૂ. શા. સ્વામી શ્રી જ્યેન્પ્રસાદદાસજી - વડતાલ

:: પ્રારંભ :: :- કચા સમય :- :: પૂસાહુતિ ::

તા. ૨૩-૨-૨૦૧૧ સવારે ૮-૩૦ થી ૧૧-૩૦ તા. ૨૫-૨-૨૦૧૧
મધ્ય વઢ - ૬ બપોરે ૩.૦૦ થી ૬-૦૦ મધ્ય વઢ - ૮

આચ્યોજક :- ધર્મકુળ આચિત શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર સત્સંગ સમાજ - માંડવી (વડતાલ પ્રદેશ)

મહોત્સવ સ્થળ :- મુ. માંડવી, જી. સુરત

સંપર્ક : પૂ. ધનરામાન સ્વામી - મો. ૮૮૨૪૧૩૪૧૦૮, પૂ. સર્વમંગલ સ્વામી - મો. ૮૪૨૭૮૫૪૦૮૦

॥ શ્રી સ્વામિનારાયણ વિજયનતરમણ ॥

પ.પૂ. ૫.કુ. ૧૦૦૮ શ્રી વિદ્યમાન આચાર્ય શ્રી શરૂપદ્રાવાદજી મહારાજાની રૂપ આશીર્વાઈ સહ આશાદી શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર - વરભંગ જાળિયાને આંગણે
પ.પૂ. ૧૦૮ શ્રી ધર્મકુળ મુગામણ શ્રી નૃગોદ્વસાદજી મહારાજાની દિવ્ય સાંનિધ્યમાં

શ્રીહરિ યાગ યજ્ઞ તથા શાકોત્સવ

પ્રયોજક :- પૂ. પુરાણી સ્વામી શ્રી શ્રીહરિદાસજી - વરભંગ જાળિયા

:: યાગ :: :: શાકોત્સવ ::

તા. ૨-૩-૨૦૧૧ સવારે ૭ થી ૫ તા. ૩-૩-૨૦૧૧ સવારે ૮ થી ૧૧

આચ્યોજક :- ધર્મકુળ આચિત શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર સત્સંગ સમાજ - વરભંગ જાળિયા (જૂઝાંગ પ્રદેશ)

શુભસ્થળ :- મુ. વરભંગ જાળિયા, તા. ઉપલેટા, જી. રાજકાટ.

સંપર્ક : શ્રી સ્વા. મંદિર - ફો.નં. ૦૨૮૨૬૯ - ૨૮૨૪૮૦, મો. ૮૮૦૮૮૮૯૧૮૮૮, ૮૪૨૭૭૨૩૨૫૧

વડતાલ પોઠાવિપતિ પ.પૂ. સનાતન ધ.વુ. ૧૦૦૮ શ્રી ધર્મમાર્તિદ, ધર્મકુળ ચુડામહી વિદ્યામાન આચાર્ય શ્રી અરેણપ્રસાદજી મહારાજાથી તથા પ.પૂ. ૧૦૮ શ્રી ધર્મકુળ મુગટમણિ
શ્રી વૃગોન્પ્રસાદજી મહારાજાથીના રૂઢા આશીર્વાદ સહ આશાથી શ્રી સ્વામિનારાયણ સંપ્રદાયના ટેશ-વિદેશમાં સુપ્રસિદ્ધ વક્તા

સરધાર નિવાસી પુ. સ.ગુ. સ્વામી શ્રી નિત્યસ્વરૂપદાસજીની આગામી કથા-પારાયણો તથા મહોત્સવો

ક્રમ	તારીખ	વિગત	લિથિ	મહોત્સવ કથા સ્થળ
૧.	૨૪ ફેબ્રુઆરી થી ૨ માર્ચ - ૨૦૧૧	નૂતન મંદિર મૂર્તિ પ્રતિષ્ઠા મહોત્સવ	મહા વદ - ૭ થી મહા વદ - ૧૩	મુ. કાલોલ, તા. હાલોલ, જી. પંચમહાલ સંપર્ક : અશોકભાઈ - મો. ૮૮૭૯૮૮૮૮૫૮૧, મુરુભાઈ - મો. ૮૩૭૬૧૭૭૫૮૮
૨.	૨૫ ફેબ્રુઆરી થી ૩ માર્ચ - ૨૦૧૧	નૂતન મંદિર મૂર્તિ પ્રતિષ્ઠા મહોત્સવ	મહા વદ - ૮ થી મહા વદ - ૧૪	મુ. બાદલપુર, તા. કુંકાવાય, જી. અમરેલી સંપર્ક : રાજુભાઈ - મો. ૮૪૨૨૪૪૨૪૪૨ જયરભાઈ - મો. ૮૪૨૬૭૭૨૪૩૦
૩.	૬ થી ૧૨ માર્ચ - ૨૦૧૧	નૂતન મંદિર મૂર્તિ પ્રતિષ્ઠા મહોત્સવ	ફાગણ સુદ - ૨ થી ફાગણ સુદ - ૭	મુ. સોજુગા, જી. આણંદ. સંપર્ક : પૂ. ઘનશ્યામ ત્યામી - મો. ૮૮૨૪૧૩૪૧૦૮ શાંતિભાઈ કોકારી - મો. ૮૮૬૬૭૫૬૨૪૫
૪.	૭ થી ૧૨ માર્ચ - ૨૦૧૧	નૂતન મંદિર મૂર્તિ પ્રતિષ્ઠા મહોત્સવ	ફાગણ સુદ - ૩ થી ફાગણ સુદ - ૭	મુ. પેડાસા, તા. બોરસાદ, જી. આણંદ. સંપર્ક : પૂ. ઘનશ્યામ ત્યામી - મો. ૮૮૨૪૧૩૪૧૦૮ શાંતિભાઈ માસ્તર - મો. ૮૮૨૪૪૪૫૦૮૮
૫.	૧૩ થી ૧૮ માર્ચ - ૨૦૧૧	શ્રી સ્વામિનારાયણ મહોત્સવ	ફાગણ સુદ - ૮ થી ફાગણ સુદ - ૧૫	'પેણેલીયન ગ્રાઉન્ડ' મહુવા, જી. ભાવનગર સંપર્ક : શ્રી સ્વા.મંદિર - ખારગેટ, મો. ૦૨૮૪૪ - ૨૨૨૨૪૨૪ પા. જુશાલ ભગત - મો. ૮૧૨૮૬૬૯૫૧૫
૬.	૨૫ થી ૩૧ માર્ચ - ૨૦૧૧	શ્રી સ્વામિનારાયણ મહોત્સવ	ફાગણ વદ - ૭ થી ફાગણ વદ - ૧૨	'લયાભાઈ સોરકીયાની વાડી' માસ્તર સોસાયરી, સ્વીમિંગ પુલની પાણણા, કોકારીયા રોડ, રાજકોટ. સંપર્ક : શ્રી મહેન્દ્રભાઈ પાટડીયા મો. ૮૪૨૨૨૨૨૪૮૫૮ વિશાળ પટેલ મો. ૮૧૨૮૬૬૯૫૦
૭.	૪ થી ૧૦ એપ્રિલ - ૨૦૧૧	શ્રી સ્વામિનારાયણ મહોત્સવ	ચૈત્ર સુદ - ૧ થી ચૈત્ર સુદ - ૭	મુ. બોટાદ, જી. ભાવનગર સંપર્ક : ભીમજુભાઈ કળચીયા - મો. ૮૦૦૦૧૫૦૦૩૭ વિશ્વજુભાઈ ખસ - મો. ૮૮૨૪૮૫૮૨૩૮
૮.	૪ થી ૧૦ એપ્રિલ - ૨૦૧૧	શ્રી સ્વામિનારાયણ મહોત્સવ	ચૈત્ર સુદ - ૧ થી ચૈત્ર સુદ - ૭	મુ. બુધગંગ, તા. જી. રાજકોટ. સંપર્ક : જુવરાભભાઈ - મો. ૮૮૭૯૭૩૮૮૮૮૧
૯.	૧૨ થી ૧૮ એપ્રિલ - ૨૦૧૧	શ્રી સ્વામિનારાયણ મહોત્સવ	ચૈત્ર સુદ - ૮ થી ચૈત્ર સુદ - ૧૫	મુ. મોટા સામટીયાણા (શાપટકાંઠાંજ), તા. ઉના, જી. જૂનાગઢ સંપર્ક : કાંતિભાઈ સરંયં - મો. ૮૮૦૪૧૧૫૧૦૩ ભગવાળજુભાઈ - મો. ૮૮૦૪૧૧૨૪૭૧
૧૦.	૧૮ થી ૨૫ એપ્રિલ - ૨૦૧૧	શ્રી સ્વામિનારાયણ મહોત્સવ	ચૈત્ર વદ - ૨ થી ચૈત્ર સુદ - ૮	'શ્રી સ્વામિનારાયણ દામ', સાવરકુંડલા સંપર્ક : ગોરઘનભાઈ કાણચી - મો. ૮૪૨૪૮૭૭૧૧૭૧૭ બાળુભાઈ પટેલ - મો. ૮૪૨૮૩૪૦૪૧
૧૧.	૨૬ થી ૨૮ એપ્રિલ	બાળ-યુવા મહોત્સવ	ચૈત્ર વદ - ૮ થી ૧૧	શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર - સરધાર, તા. જી. રાજકોટ. મો. ૭૬૦૦૦૪૮૫૦૩
૧૨.	૨૮ એપ્રિલ થી ૫ મે - ૨૦૧૧	નૂતન મંદિર મૂર્તિ પ્રતિષ્ઠા મહોત્સવ	ચૈત્ર વદ - ૧૨ થી વેશાખ સુદ - ૨	મુ. રાણપુર, તા. ભેંસાણ, જી. જૂનાગઢ સંપર્ક : હિતેશભાઈ - મો. ૮૭૧૪૦૫૦૨૮૫ મનુભાઈ - મો. ૮૮૦૮૪૬૦૮૫૯
૧૩.	૨૮ એપ્રિલ થી ૫ મે - ૨૦૧૧	નૂતન મંદિર મૂર્તિ પ્રતિષ્ઠા મહોત્સવ	ચૈત્ર વદ - ૧૨ થી વેશાખ સુદ - ૨	મુ. ખાંબા (ગીરી), તા. વિસાવદર, જી. જૂનાગઢ સંપર્ક : હકાભાઈ રામાણી - મો. ૮૮૭૭૧૧૨૦૮૮૮ રાકેશભાઈ પાંભર - મો. ૮૮૨૪૪૮૮૮૬૩૭
૧૪.	૪ થી ૧૦ મે ૨૦૧૧	નૂતન મંદિર મૂર્તિ પ્રતિષ્ઠા મહોત્સવ	વેશાખ સુદ - ૧ થી વેશાખ સુદ - ૭	મુ. એકેલેરા, તા. લાઠી, જી. અમરેલી સંપર્ક : નાનુમા - મો. ૮૦૮૮૨૮૮૮૮૮૫૫૫૫૫૫૫૫૫૫૫૫
૧૫.	૪ થી ૧૦ મે ૨૦૧૧	નૂતન મંદિર મૂર્તિ પ્રતિષ્ઠા મહોત્સવ	વેશાખ સુદ - ૧ થી વેશાખ સુદ - ૭	મુ. રાયકી, તા. ખાંબા, જી. અમરેલી સંપર્ક : નાગજુભાઈ - મો. ૮૮૨૪૨૩૧૮૦૭ ખુશાલભાઈ - મો. ૮૭૨૩૧૫૬૪૫૪
૧૬.	૧૮ થી ૨૨ મે ૨૦૧૧	નૂતન મંદિર મૂર્તિ પ્રતિષ્ઠા મહોત્સવ	વેશાખ વદ - ૧ થી વેશાખ વદ - ૫	મુ. જેઝાદ, તા. સાવરકુંડલા, જી. અમરેલી સંપર્ક : ઘનશ્યામભાઈ - મો. ૮૮૭૯૮૭૮૪૫૩૧
૧૭.	૧૮ થી ૨૨ મે ૨૦૧૧	નૂતન મંદિર મૂર્તિ પ્રતિષ્ઠા મહોત્સવ	વેશાખ વદ - ૧ થી વેશાખ વદ - ૫	મુ. વિષણી, તા. સાવરકુંડલા, જી. અમરેલી સંપર્ક : લાખાભાઈ - મો. ૮૮૦૮૪૭૧૧૬૧ દેવશીલભાઈ - મો. ૮૮૦૮૨૭૫૮૮૩૧

ઇપાય છે... ઇપાય છે... ટૂંકસમયમાં જ વ્રત-ઉત્સવનો નિર્ણય ઇપાય છે... ઇપાય છે...

જાલા ભક્તજનો ! ટૂંકસમયમાં જ દક્ષિણ વિભાગ વડતાલ દેશ શ્રી સ્વામિનારાયણ સંપ્રદાયના શ્રી લક્ષ્મીનારાયણ દેવ પીઠસ્થાન દ્વારા નિર્ણય ઇપાય છે તો જો આપ તેમાં પોતાનું નામ અથવા કંપની, ઓફિસ, ફેક્ટરી યા તો દુકાનનું નામ શુભેચ્છક તરીકે આપવા ઈચ્છતા હોય તેમણે તેમજ નિર્ણયમાં આપવામાં આવતી મંદિરોની યાદીમાં આપના ગામનું નામ જો ન હોય અથવા આપની જાણમાં કોઈ મંદિરનું નામ બાકી રહી ગયું હોય તો નીચે જણાવ્યા પ્રમાણે સંપર્ક કરવો.

પૂ. ઘનશ્યામી સ્વામી - મો. ૯૮૨૫૧૩૪૧૦૮ પ.ભ. શ્રી નનુમામા - મો. ૯૮૨૫૨૪૫૬૨

દર મહિનાના પહેલા રવિવારે સરધાર અને મહિનાના છેલ્ખા શનિવારે રાજકોટમાં યોજાતી

અભયદાન સત્સંગ સભા

સરધાર :
તા. ૬-૩-૧૧

સમય :
સવારે ૮ થી ૧

સંપર્ક :-

શ્રી સ્વા. મંદિર - સરધાર, ફો.નં. ૦૨૮૧ - ૨૭૮૧૨૧૧, મો. ૯૮૭૯૭૫૮૫૦૩
શ્રી મહેન્દ્રભાઈ રાજકોટ - મો. ૯૪૨૬૨૨૮૫૮૮, શ્રી કરશનભાઈ રાજકોટ - મો. ૯૪૨૬૭૯૧૧૭૮

રાજકોટ :
તા. ૨૬-૨-૧૧

સમય :
રાત્રે ૮ થી ૧૧

પદ્ધારો મહુવા....

॥ શ્રી સ્વામિનારાયણો વિજયતેતસમુ ॥

પદ્ધારો મહુવા....

વડતાલ પોથીવિધિ પ.પૂ. સનાતન પ.પૂ. ૧૦૦૮ શ્રી વિદ્માળ આશાર્ય શ્રી લાલેન્પ્રસાદજી મહારાજાની તથા પ.પૂ. ૧૦૮ શ્રી ઘંઠકૃત મુગ્ધમાણ શ્રી કૃષ્ણપ્રસાદજી મહારાજાની દૂરા આશીર્વાદ સહ આશાચી ઘંઠકૃત આશ્રિત શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર તલસેગ સમાજ - ખારગેઠ આયોજન મહુવાને આગામી જાની બન્ધ

શ્રી સ્વામિનારાયણ મહોત્સવ

અંતર્ગત
શ્રીમદ્ભસત્સંગિષ્ણવન સપ્તાહ પાશ્યાણ

તારીખ :- ૧૩ જુન ૨૦૧૧ થી ૧૮ જુન ૨૦૧૧ સુધી

કથા સમય :- સવારે ૮.૩૦ થી ૧૧.૩૦ બપોરે ૩ થી ૬

આયોજક :- ઘંઠકૃત આશ્રિત શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર સત્સંગ સમાજ - ખારગેઠ મહુવા (ગઢપુર પ્રદેશ)

મહોત્સવ સ્થળ :- 'શ્રી સ્વામિનારાયણ ધામ' પેવેલીયન ગ્રાઉન્ડ, મહુવા, જી. ભાવનગર
સંપર્ક : શ્રી સ્વા. મંદિર - ખારગેઠ, મો. ૦૨૮૪૪ - ૨૨૨૨૪૨૪૦, મુખાલ ભગત - મો. ૯૧૨૮૬૬૧૧૫

॥ શ્રી સ્વામિનારાયણો વિજયતેતસમુ ॥

પવિત્ર શ્રાવણી માસમાં સંતો-ભાડતો કાથે તીર્થયાત્રાનો અનેસે લ્યાંબો ...

પ.પૂ. સનાતન પ.પૂ. ૧૦૦૮ શ્રી વિદ્માળ આશાર્ય શ્રી લાલેન્પ્રસાદજી મહારાજાની દૂરા આશીર્વાદ સહ આશાચી વિદ્યાંસિ

અને ભગવાન શીઠલિની પ્રસાદતથે આશાની દ્વિતીય વયસ અંતરરાશીય

શ્રી સ્વામિનારાયણ મહાંપણ મહોત્સવ - જૂનાગઢના ઉપકાંતે શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર - સરધાર દ્વારા આયોજન યારધામાની આઠીની

શ્રી સ્વામિનારાયણ સ્પેશ્યલ ટ્રેનયાત્રા

પ્રયોજક :- પૂ. સદ, સ્વામી શ્રી નિત્યસ્વરૂપદાસજી - વડતાલ (ડાલ-સરધાર)

તારીખ :- ૨૧-૭-૧૧ અધાર વદ - ૬ થી ૧૭-૮-૧૧ શ્રાવણ સુદ - કુલ દિવસ :- ૨૮ ટીકીટ દર :- રૂ. ૨૨,૫૦૦

દરશનીય પવિત્ર તીર્થસ્થળો :- નાસિક, અંબડેશ્વર જ્યોતિર્લિંગ, પંદ્રપુર, રામેશ્વર, શીરંગાંના, તિરુપ્તિ બાલાજી, જગન્નાથપુરી, સાંક્રાંતિકા, લુયનેશ્વર, ધોલાગીરી, કાશી/વારાણસી, પ્રાયાગરાજ/અલડાબાદ, અયોધ્યા, છુપેયા, હરિદ્વાર, કનખલ, અંધિકેશ, લક્ષ્મણજુલા, કેદારનાથ, બદિનાથ, મથુરા, ગોકુળ, રમણરેતી, વૃંદાવન, દ્વારિકા.

આયોજક :- શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર - સરધાર, તા.જી. ૨૧૪કોટ.

બુકિંગ માટે સંપર્ક :- ફો.નં. ૦૨૮૧ - ૨૭૮૧૨૧૧, મો. ૯૮૭૯૭૫૮૫૦૩, ૭૬૦૦૦૪૮૫૦૩

ફિલ્મુઆરી
૨૦૧૧

33

ચિંતન શ્રી સ્વામિનારાયણ

યાતો સોજુઆ * || મી ત્વામિનારાયણ રિપોર્ટાનું || પદારો સોજુઆ

વડતાલ પીઠાપિતિ ૫.૫૦. ૫.૫૦. ૧૦૦૮ શ્રી વિદ્યમાન
આચાર્ય શ્રી અર્જુનપ્રસાદજી મહારાજાની તથા
૫.૫૦. ૧૦૮ શ્રી ધર્મભક્તિ શ્રી નૃગોપાલજી મહારાજાની રૂપ આશીર્વાદ સહ આશાશી
નૂતન શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર - સોજુઆનો ભવ્ય

મર્તિપ્રેતિષ્ઠા મહોત્સવ

અંતર્ગત

શ્રીમદ સત્યોગિજીપણું કથા પારાયણ

વક્તા પૂ.સ.ગુ. સ્વામી શ્રી નિત્યસ્વરૂપદાસજી તથા
પૂ. સ્વામી શ્રી પૂર્વસ્વરૂપદાસજી વડતાલ (હાલ-સરધાર)

તા. ૬-૩-૨૦૧૧ થી તા. ૧૨-૩-૨૦૧૧

કથા સમય

સવારે ૮-૩૦ થી ૧૧-૩૦
અપોરે ૩:૦૦ થી ૬:૦૦

અનુભવી જાતુની શ્રી સ્વામિનારાયણ
અનુભવી ધર્મદુર્ગ આચિત શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર સત્યાંગ સમાજ - સોજુઆ (વડતાલ પ્રદેશ)

મહોત્સવ સ્થળ : વિકાસના પોંચેનું ખેડું ખેડું, ડેંકાં પ્રેરણ, ડેંકાં વિસ્તીર્ણી લાઘાં, મુ. ગોરું, શુ. આંણ,
સેંક. પૂ. ધનધરમસાં - મો. ૮૮૨૪૧૩૪૧૦૮, શરીરકાંતાં કોણી - મો. ૮૮૯૯૭૪૫૨૪૫

યાતો બાદલપુર...
વડતાલ પીઠાપિતિ ૫.૫૦. ૫.૫૦. ૧૦૦૮ શ્રી વિદ્યમાન લાઘાં શ્રી અર્જુનપ્રસાદજી મહારાજાની તથા
૫.૫૦. ૧૦૮ શ્રી ધર્મભક્તિ શ્રી નૃગોપાલજી મહારાજાની રૂપ આશીર્વાદ સહ આશાશી
નૂતન શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર - બાદલપુરનો ભવ્ય

મર્તિપ્રેતિષ્ઠા મહોત્સવ

શ્રીમદ સત્યોગિજીપણું કથા પારાયણ

વક્તા પૂ.સ.ગુ. સ્વામી શ્રી નિત્યસ્વરૂપદાસજી તથા
પૂ. સ્વામી શ્રી પૂર્વસ્વરૂપદાસજી - વડતાલ (હાલ-સરધાર)

અનુભવી જાતુની શ્રી સ્વામિનારાયણ
અનુભવી ધર્મદુર્ગ આચિત શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર સત્યાંગ સમાજ - બાદલપુર (પ્રેરણ)

મહોત્સવ સ્થળ : 'શ્રી સ્વામિનારાયણ ધામ' મુ. બાદલપુર, તા. કુંભાયા, શુ. અમરલી.
સેંક. શરૂઆતાં - મો. ૮૮૨૮૧૩૪૨૪૮૨, અવેરાનાઈ - મો. ૮૮૨૬૭૭૨૪૩૦

યાતો કાલોલ...
વડતાલ પીઠાપિતિ ૫.૫૦. ૫.૫૦. ૧૦૦૮ શ્રી વિદ્યમાન આચાર્ય શ્રી અર્જુનપ્રસાદજી મહારાજાની તથા
૫.૫૦. ૧૦૮ શ્રી ધર્મભક્તિ શ્રી નૃગોપાલજી મહારાજાની રૂપ આશીર્વાદ સહ આશાશી
નૂતન શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર - કાલોલનો ભવ્ય

મર્તિપ્રેતિષ્ઠા મહોત્સવ

શ્રીમદ સત્યોગિજીપણું કથા પારાયણ

વક્તા પૂ.સ.ગુ. સ્વામી શ્રી નિત્યસ્વરૂપદાસજી - વિદ્યમાન આચાર્ય (લાલ-સરધાર)

તા. ૨૪-૨-૨૦૧૧ થી તા. ૨-૩-૨૦૧૧

કથા સમય

સવારે ૮-૩૦ થી ૧૧-૩૦,
અપોરે ૩:૦૦ થી ૬:૦૦

અનુભવી જાતુની શ્રી સ્વામિનારાયણ
અનુભવી ધર્મદુર્ગ આચિત શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર

આચ્યોજ્વાલાં ધર્મદુર્ગ આચિત શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર સત્યાંગ સમાજ - કાલોલ, પુ. પંથમાલ.

મહોત્સવ સ્થળ : 'શ્રી સ્વામિનારાયણ ધામ' મુ. કોડાસા, તા. લોલાલ, પુ. આંણ
સેંક. આચ્યોજ્વાલાં - મો. ૮૮૭૯૮૮૮૫૮૯, મરૂઆતાઈ - મો. ૮૩૯૧૯૯૧૮૮

અનુભવી જાતુની શ્રી સ્વામિનારાયણ
અનુભવી ધર્મદુર્ગ આચિત શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર

આચ્યોજ્વાલાં - ધર્મદુર્ગ આચિત શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર સત્યાંગ સમાજ - ખેડાં (વડતાલ પ્રદેશ)

મહોત્સવ સ્થળ : 'શ્રી સ્વામિનારાયણ ધામ' મુ. પેડાસા, તા. લોલાલ, પુ. આંણ
સેંક. પાંથમાલ સ્થળ : મો. ૮૮૨૪૧૩૪૧૦૮, શરીરકાંતાં સત્યાંગ - મો. ૮૮૨૬૭૭૨૪૩૦

મેધવા-ગાના (ચરોતર પ્રદેશ)ને આંગણે 'શ્રી સ્વામિનારાયણ મહોત્સવ'ના ઉપકર્મે પૂ. સ.ગુ. સ્વામી શ્રી નિત્યસ્વરૂપદાસજીના વક્તાપટે યોજાયેલ
‘શ્રીમદ્ સત્યાંગિજીબન કથા પારાયણ’ પ્રસંગે ભાવિક ભક્તજનોને દર્શન-અમૃતવાણીનો અલભ્ય લાભ આપતા પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રી (તા. ૨૧ થી ૨૭-૨-૨૦૧૧)

મેધવા-ગાના (ચરોતર પ્રદેશ)ને આંગણે 'શ્રી સ્વામિનારાયણ મહોત્સવ'ના ઉપકર્મે પૂ. સ.ગુ. સ્વામી શ્રી નિત્યસ્વરૂપદાસજીના વક્તાપટે યોજાયેલ
‘શ્રીમદ્ સત્યાંગિજીબન કથા પારાયણ’ પ્રસંગે ભાવિક ભક્તજનોને દર્શન-અમૃતવાણીનો અલભ્ય લાભ આપતા પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રી (તા. ૨૧ થી ૨૭-૨-૨૦૧૧)

॥ श्री स्वामिनारायणो दिव्यतेरताम् ॥
વડતાલ પીઠાધિપતિ પ.પુ. સનાતન ધર્મ. ૧૦૦૮ શ્રી આગાર્ય શ્રી યારેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજશ્રીની આજાથી વિશ્વશાંતિ અને ભગવાન શ્રીહરિની
પ્રસન્નતાથે આગામી દ્વિતીય યરણ આંતરરાષ્ટ્રીય 'શ્રી સ્વામિનારાયણ મહામંત્ર મહોત્સવ - જૂનાગઢ'ના ઉપલક્ષમાં શ્રી રાધારમણ દેવના દિવ્ય સંનિધ્યમાં

જૂનાગઢને આંગણે... મહામંત્ર મહોત્સવ

સાચા સાચા સાચા
સાચા સાચા સાચા

શ્રી સ્વામિનારાયણ મહામંત્ર લેખન પ્રારંબ મહોત્સવ

જૂનાગઢ

શ્રીહરિકૃષ્ણ મહારાજ - શ્રી રાધારમણદેવ

તા. ૨૦-૩-૨૦૧૧ થી
તા. ૨૪-૩-૨૦૧૧

દિવ્ય
આયોજનો

- શ્રીમદ્ ભાગ્વતપિત્તિજીવન કથા
- શ્રીહરિકૃષ્ણ મહારાજનો વાર્ષિક પાટોત્સવ
- પ.પુ. લાલજી મહારાજશ્રીનો ઉત્તો જન્મોત્સવ
- રંગપંચમીનો રંગોત્સવ
- પૂ. સ્વામી શ્રી પ્રેમસ્વરૂપદાસજી (ચેરમેનશ્રી) તથા પૂ. સ્વામી શ્રી વિવેકસ્વરૂપદાસજી
- પૂ. પૂ. ૧૦૦ શ્રી નામદેવ
શ્રી અનુભૂતસાહક મહારાજશ્રી
- પૂ. ૧૦૮ શ્રી પંકુત મુખ્યમંત્રી
શ્રી તૃતીયસાહક મહારાજશ્રી

વક્તા

પૂ. સ્વામી શ્રી પ્રેમસ્વરૂપદાસજી (ચેરમેનશ્રી)

આયોજક

ધર્મકુળ આધ્યાત્મિક શ્રી સ્વામિનારાયણ સત્સંગ સમાજ - સોઠ પ્રદેશ વતિ મહેતં શા. સ્વામી શ્રી ભાજીપ્રકાશદાસજી - જૂનાગઢ મંદિર

સ્થળ

શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર, જવાહર રોડ, જૂનાગઢ